

Informace o projektu

Název projektu	Domovník – preventista, účinný nástroj sociálního začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci
Registrační číslo projektu	CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003723
Klíčová aktivita	07 - Sebeevaluace
Příjemce	Ministerstvo vnitra ČR
Doba realizace projektu	1. 9. 2016 - 31. 8. 2020

(Průběžná) Evaluační zpráva sebeevaluace projektu Domovník – preventista (DP)

Informace k dokumentu

Výstup klíčové aktivity	07 - Sebeevaluace
Pořadí výstupu	druhá ze tří částí jedné celkové sebeevaluační zprávy
Zpracovatel	Ing. Jiřina Svitáková, MBA, Ph.D.
Doba zpracování	1. 10. 2017 – 30. 6. 2018

Obsah

Obsah.....	2
1. Úvod k druhé (průběžné) evaluační zprávě projektu Domovník – preventista	3
2. Načasování a struktura sebeevaluace vůči průběhu projektu DP – aktualizace 6/2018	4
3. Metodika a zdroje dat průběžné části sebeevaluační zprávy	5
3.1. Metodický přístup Průběžné části sebeevaluační zprávy (PEZ)	5
3.2. Limity zpracování evaluace.....	6
3.3. Specifika přístupu k hodnocení „prevence kriminality“	6
4. Zkrácené shrnutí projektu Domovník – preventista.....	7
5. Logický model projektu Domovník – preventista.....	9
5.1. Zhodnocení logických vazeb projektu po 20 měsících realizace projektu	10
5.2. Zhodnocení vývoje rizik pro realizaci projektu	10
6. Průběžná evaluace projektu Domovník – preventista	11
6.1. Zhodnocení průběhu fáze zapojení měst a průběh výběrových řízení na pozice domovníků- preventistů do projektu	11
6.2. Zhodnocení výchozí situace a prvních měsíců činnosti Domovníků – preventistů.....	17
6.3. Zhodnocení vstupního vzdělávání Domovníků – preventistů.....	39
7. Zhodnocení evaluačních otázek	41
7.1. Zhodnocení procesních evaluačních otázek v průběžné části evaluace.....	41
7.2. Zhodnocení dopadových evaluačních otázek v průběžné části evaluace.....	43
8. Závěr k průběžné fázi sebeevaluace (říjen 2017 – červen 2018)	44
Příloha 1 Osnova pro rozhovor před zahájením činnosti DP.....	45
Příloha 2 Vstupní dotazník pro evaluaci projektu DP	46
Příloha 3 Osnova pro dotazování DP	50
Příloha 4 Osnova pro dotazování koordinátorů DP.....	52
Seznam zkratk.....	54
Připomínkový list	55

Seznam obrázků*

Obrázek 1 Schéma kontextu, harmonogramu, průběhu a evaluace projektu DP – aktualizace 2018	4
Obrázek 2 Logický model projektu Domovník - preventista	9
Obrázek 3 Parametry činnosti DP a jejich významnost	17
Obrázek 4 Mapa lokalizující zapojené obce a vývoj počtu DP.....	18

*Zdroje: *Obrázky využitě v evaluační zprávě projektu DP byly vytvořeny garantkou za sebeevaluaci projektu Ing. Jiřinou Svitákovou, MBA, Ph.D. pro potřeby této evaluace.*

1. Úvod k druhé (průběžné) evaluační zprávě projektu Domovník – preventista

Druhá (průběžná) evaluační zpráva k projektu „**Domovník – preventista, účinný nástroj sociálního začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci**“ (dále využívána zkratka „DP“) navazuje na první (vstupní) evaluační zprávu, která byla dokončena v dubnu 2017.

Z hlediska načasování vůči projektu tato evaluační zpráva reflektuje období od října 2017 do června 2018 (viz [schéma v kapitole 2](#)), kdy v projektu došlo k několika významným milníkům:

- byly vybrány obce, které se do projektu zapojily
- v obcích proběhla výběrová řízení pro obsazení pozic Domovníků – preventistů
- Domovníci – preventisté a jejich koordinátoři se zúčastnili společného setkání (leden 2018)
- proběhlo Vstupní vzdělávání Domovníků – preventistů
- Domovníci – preventisté zahájili svoji činnost v bytových domech v SVL svých obcí.

Cíle zpracování druhé (průběžné) části evaluační zprávy jsou:

1. **vyhodnotit průběh zapojení obcí a výběru Domovníků – preventistů**
2. **popsat vstupní situaci, ve které Domovníci – preventisté začali působit**
3. **zhodnotit proces realizace projektu**

Kmenový **evaluační tým** této evaluace je kombinovaného typu a tvoří jej:

- nezávislá evaluátorka - garant za sebeevaluaci: **Ing. Jiřina Svitáková, MBA, Ph.D.**

Plánované zapojení formou DPP v termínech:

1. 1. – 30. 4. 2017 pro zpracování I. (vstupní) části sebeevaluace
2. 1. 10. 2017 – 30. 6. 2018 pro zpracování II. (průběžné) části sebeevaluace
3. 1. 6. 2019 – 30. 6. 2020 pro zpracování III. (závěrečné) části sebeevaluace

- věcný gestor projektu: **JUDr. Tomáš Koníček**

- asistentka projektu / koordinátorka cílové skupiny: **Radka Vaňasová**

- projektový manažer: **Mgr. Petr Dučák**

- metodik projektu: **Ing. Martin Vaněk**

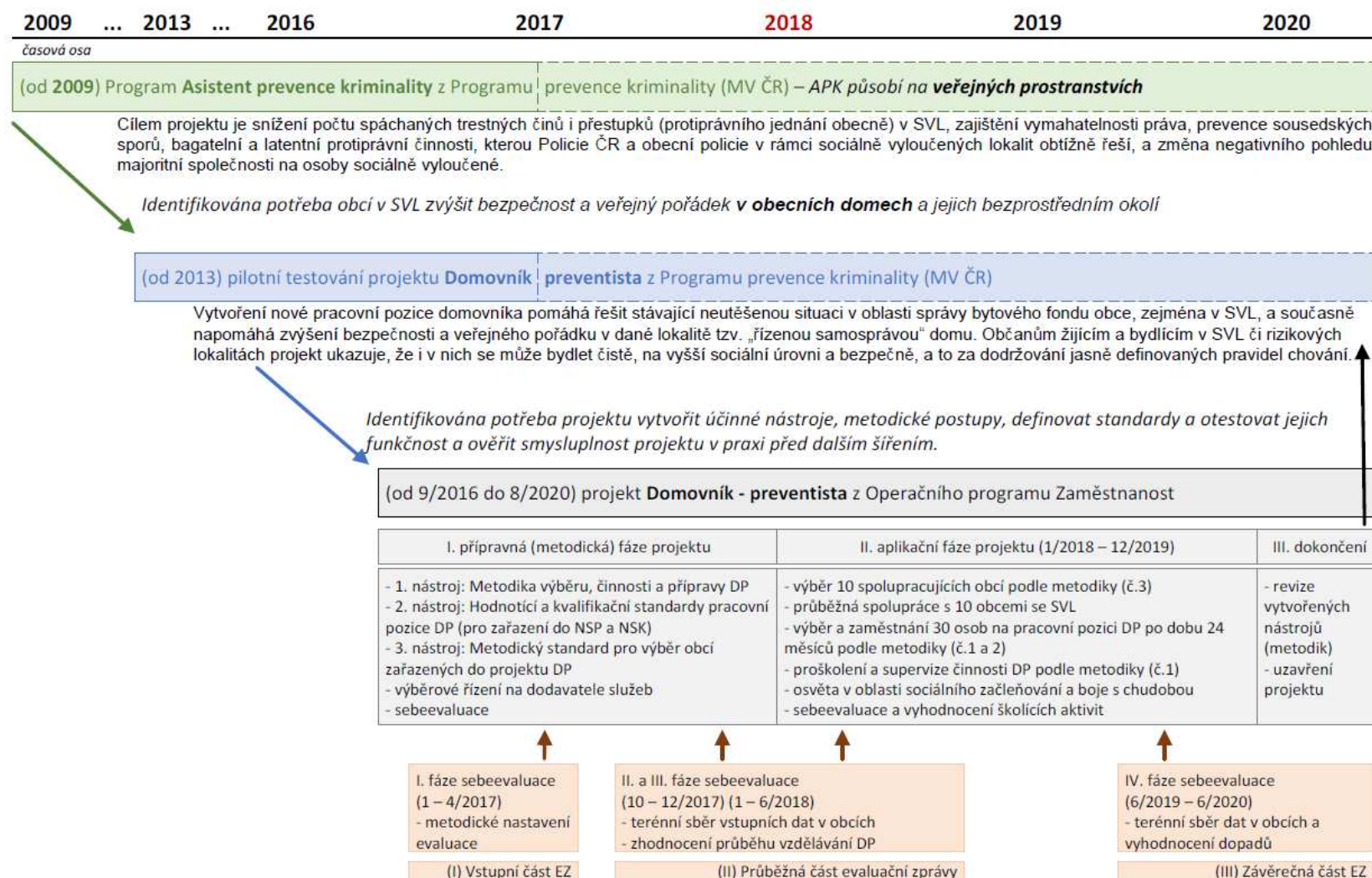
Dále se na evaluaci podílí společnost **Circle Education s.r.o.**, která vyhrála výběrové řízení na dodavatele vzdělávání Domovníků – preventistů zaměstnaných v tomto projektu. Z hlediska evaluace zajišťuje sběr zpětné vazby na kvalitu vzdělávání a její vyhodnocování.

Klíčová aktivita 07 – Sebeevaluace projektu má **výstup v podobě jedné závěrečné evaluační zprávy**, která se skládá ze tří částí: vstupní, průběžné a závěrečné. Tzn., že dokument bude průběžně doplňován a ŘO OPZ budou předkládány postupně dle harmonogramu doplňované verze jednoho dokumentu. Cílem aktivity je zhodnotit nastavení procesu realizace projektu a následně zhodnotit dosažené výsledky (dopady).

2. Načasování a struktura sebeevaluace vůči průběhu projektu DP – aktualizace 6/2018

Obrázek 1 Schéma kontextu, harmonogramu, průběhu a evaluace projektu DP – aktualizace 2018

SCHÉMA KONTEXTU, HARMONOGRAMU, PRŮBĚHU A EVALUACE PROJEKTU DOMOVNÍK – PREVENTISTA (DP)

3. Metodika a zdroje dat průběžné části sebeevaluační zprávy

3.1. Metodický přístup Průběžné části sebeevaluační zprávy (PEZ)

- 1) **Rešerše dokumentace vznikající v průběhu projektu** (desk-research) garantem evaluace
 - Žádost o podporu projektu DP a její přílohy
 - Zprávy o realizaci projektu
 - Bezpečnostní analýzy vstupní situace zapojených obcí (součást přihlášky do výběrového řízení pro zapojení obcí do projektu DP)
 - Vstupní metodika výběru, činnosti a přípravy Domovníka – preventisty
 - Záznamy Domovníků – preventistů o jejich činnosti (týdenní hlášení o činnosti)

- 2) **Řízené rozhovory se členy projektového týmu**

Rozhovory probíhaly od října 2017 do června 2018 s projektovým manažerem, věcným gestorem projektu a ostatními členy projektového týmu dle potřeby. Výsledkem rozhovorů byly jednak názory a sdělení jednotlivých respondentů k průběhu realizace projektu, ale také identifikace dokumentace k zařazení do evaluace.

- 3) **PAPI dotazníkové šetření s kvalitativními škálami a rozhovory s koordinátory DP**

Během úvodního setkání Domovníků – preventistů a zástupců zapojených obcí k realizaci projektu „Domovník – preventista“ v Praze 11. ledna 2018 proběhl sběr dat pro stanovení baseline hodnot prostřednictvím kvalitativních škál výchozí situace v obcích. Koordinátoři jednak na místě vyplnili papírové dotazníky (viz [Příloha 2](#)), a dále se účastnili doplňujících rozhovorů s evaluátorem.

- 4) **Evaluační návštěvy na místě**

Evaluátorka projektu a projektový tým v hodnoceném období opakovaně navštívili zapojené obce, a to zejména při příležitosti:

- realizace výběrových řízení na obsazení pozic Domovníků – preventistů (podzim 2017) (viz [Příloha 1](#))
- vzdělávací den (vstupní vzdělávání zajišťované dodavatelem)
- evaluační návštěva na místě za účelem provedení rozhovorů s Domovníky – preventisty (viz [Příloha 3](#)) a jejich koordinátory (viz [Příloha 4](#)) cca 4 až 6 měsíců po zahájení jejich činnosti (duben–červen 2018)

Cílem byla jednak podpora obcím, a dále pozorování na místě a kladení připravených otázek.

- 5) **Analýza informací a syntéza závěrů a doporučení do evaluační zprávy**

Veškeré získané informace byly analyzovány garantem za sebeevaluaci, následně byla provedena syntéza zjištěných dat, naformulován závěr a navržena doporučení pro zlepšení implementace projektu.

Draft průběžné části EZ byl zaslán k připomínkám všem členům projektového týmu, kteří garantovi za sebeevaluaci poslali svoje připomínky a náměty k zapracování do finální verze.

- 6) **Šíření závěrů a doporučení**

Šíření závěrů vyššímu managementu a aplikace doporučení je v kompetenci interních členů evaluačního týmu projektu.

3.2. Limity zpracování evaluace

- **Rozpočet** – finanční zajištění sebeevaluace dosahuje cca 1 % rozpočtu projektu a umožňuje zapojení jednoho externího evaluátora ve třech vstupech v průběhu projektu. Díky tomu je možné využití designu PRE/POST, kdy dojde ke dvěma sběrům dat v podpořených obcích, a to v období zahájení intervence a v době jejího ukončování, ale není možné longitudinální sledování. Část hodnocení zajišťuje firma, která na základě výsledku výběrového řízení dodává vzdělávání Domovníků – preventistů.
- **Čas** – s ohledem na nutnost dokončit evaluaci současně s koncem projektu není možné provést ex-post hodnocení dopadů s odstupem od konce projektu.
- **Dostupnost dat** – zejména v oblasti vyhodnocení nákladové efektivity bude evaluace závislá na ochotě poskytnout interní až citlivé údaje od zastupitelů obcí a obecní policie.
- **Politická vůle** – preventivní program DP nevykazuje známky toho, že by byl v primárním politickém zájmu, a proto není očekáván politický tlak na pozitivnost evaluačních zjištění.

3.3. Specifika přístupu k hodnocení „prevence kriminality“

Při nastavování designu evaluace vycházel evaluátor ze schválené metodiky, která byla pro MV ČR připravena v letech 2012 a 2013 v souvislosti s plněním úkolů ve Strategii prevence kriminality **Měření efektivity preventivních programů aneb jak měřit něco, co se nestalo** (Tošovský, 2013).

Z hlediska zaměření patří projekt Domovník - preventista mezi preventivní aktivity, u kterých je v evaluaci z podstaty nutné změřit něco, co se nestalo. **Projekty prevence kriminality musí vycházet z toho, že existuje nějaký „poznáný jev“, který dosahuje nějaké intenzity a je (nebo prokazatelně bude) jím zasažena nějaká část společnosti.** V případě projektu DP je:

- poznáný jev
 - v SVL dochází k devastaci bytových jednotek a domů ve vlastnictví obcí nájemníky
 - snížená kvalita bydlení a prostředí pro život v SVL oproti stavu obvyklému v ČR
 - časté zásahy obecní policie pro řešení problémů spojených s využíváním bytových domů
 - špatná komunikace nájemníků bytových domů v SVL s obecními úřady
- intenzita
 - u bytových domů v SVL je situace dlouhodobě vyhodnocována jako problematická
- dopad
 - na obce v pozici majitelů bytových domů, kdy dochází ke znehodnocování majetku
 - na nájemníky v obecních bytových domech, kdy je snížena kvalita bydlení
 - na obyvatele obce, kdy je snížena bezpečnost a kvalita životního prostředí

Pro hodnocení prevence je vhodným přístupem **porovnávání stavu v minulosti se současným stavem** (stavem po realizaci projektových opatření). Je nutná kvalitní argumentace ve prospěch projektu, opřená o teoretický i empirický výzkum, a také **důraz na použití kvalitativních technik** při jeho závěrečném hodnocení, vzhledem k omezeným možnostem sledování statistických ukazatelů, do nichž by se změny již během realizace projektu promítly. Komplikací vyhodnocení je také související práce „s malými čísly“ (v případě DP bude hodnoceno 10 obcí a 30 domovníků po 24 měsících činnosti), kdy případný výkyv v hodnotách statistických ukazatelů po přijetí opatření, bude obtížně moci být považován za (statisticky) významný.

4. Zkrácené shrnutí projektu Domovník – preventista

(plné znění je součástí Vstupní části evaluační zprávy z dubna 2017)

Projekt	Název: Domovník – preventista, účinný nástroj sociálního začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci (DP)
	Registrační číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003723
	Anotace projektu: Předmětem projektu je vytvoření nových účinných nástrojů pro sociální začleňování a boj s chudobou. Jedná se o nástroj pro sociální začleňování a boj s chudobou (metodika), dále nástroje pro hodnotící a kvalifikační standardy nové pracovní pozice a nástroj pro výběr obcí. Ve spolupráci s vedením obcí bude zaměstnáno 30 osob na pozici Domovník – preventista z řad sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených ve společnosti v minimálně 10 obcích v ČR po dobu 24 měsíců.
Cíle projektu	Hlavním cílem projektu DP: je nastavení a ukotvení nově vzniklého účinného nástroje sociálního začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci prostřednictvím ustavení pracovní pozice Domovník - Preventista.
	Dílčí cíle projektu: 1. Vytvoření nového nástroje pro nastavení a zachování kontinuity pravidel pro sociálního začleňování a boj s chudobou „Metodika výběru, činnosti a přípravy Domovníků – preventistů“. 2. Vytvoření hodnotících a kvalifikačních standardů pro novou pracovní pozici DP. 3. Zpracování nového metodického standardu pro výběr obcí zavádějící pracovní pozici DP. 4. Zaměstnat 30 osob z řad sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených na pozici DP po dobu 24 měsíců.
Příjemce	Ministerstvo vnitra Adresa: Nad štolou 936/3, Praha 7 Holešovice, 170 00 Kontaktní osoba projektu: JUDr. Tomáš Koníček Projektový manažer: Mgr. Petr Dučák
Rozpočet	Celkové způsobilé náklady: 25 505 307,36 Kč (včetně nepřímých nákladů ve výši 20 %)
Termín realizace	1. 9. 2016 – 31. 8. 2020 (48 měsíců)
Lokalizace projektu	Místo realizace projektu: Hlavní město Praha Dopad projektu: celá ČR
Cílové skupiny projektu	1. Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené Zejm.: Domovníci-preventisté (účastníci), v širším smyslu i obyvatelé bytových domů (podpora pod hranicí bagatelní podpory)
	2. Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice (podpora pod hranicí bagatelní podpory)

Klíčové aktivity / realizace projektu	01 Řízení a administrace projektu
	02 Vytvoření metodiky DP jako nového nástroje pro sociální začleňování a boj s chudobou
	03 Nastavení kvalifikačních standardů pro novou pracovní pozici DP a příprava podkladů k zakotvení této pracovní pozice v Národní soustavě povolání
	04 Definování podmínek a kritérií pro výběr obcí a jejich výběr pro pilotní ověření nově zaváděné pracovní pozice DP
	05 Zaměstnání cílové skupiny a zvyšování kvalifikačních předpokladů – vstupní a průběžné vzdělávání a supervize
	06 Osvěta v oblastech sociálního začleňování a boje s chudobou a komunikační a informační opatření projektu
	07 Sebeevaluace

hlavní monitorovací indikátory	<i>Název/číslo</i>	<i>Cílová hodnota</i>	<i>Hodnota dosažená k 30. 4. 2017*</i>	<i>% naplnění</i>
	(60000) Celkový počet účastníků	30	0**	0
	(62500) Účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	30	0	0
	(62600) Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	30	0	0
	(62800) Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnání a to i OSVČ	30	0	0
	(80500) Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	4	0***	0

* Cílové hodnoty indikátorů jsou nastaveny k datu konce realizace projektu (31. 8. 2020).

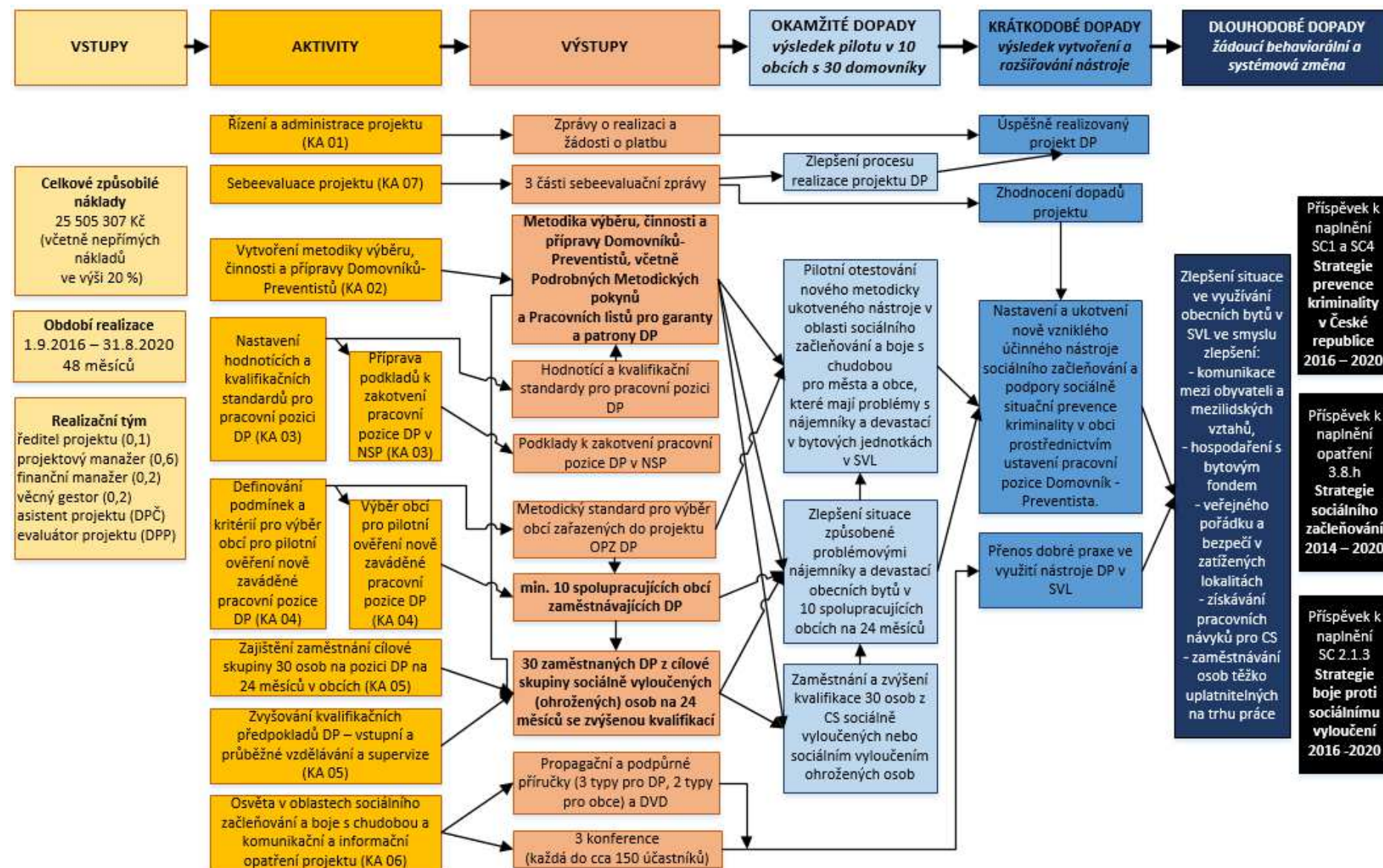
** U všech 30 osob již byla zahájena podpora projektem.

*** Analytické a strategické dokumenty vznikají dle plánu, budou však započítány až jejich finální verze.

Ve vstupní evaluační zprávě bylo doporučena (doporučení č. 1) úprava cílových hodnot indikátorů 62500 (z 30 na 0) a 62800 (z 30 na 12). Dle vyjádření ŘO OPZ jde ale o hodnotu indikativní, která nepředstavuje závazek příjemce, a tedy nemá být změněna.“

5. Logický model projektu Domovník – preventista

Obrázek 2 Logický model projektu Domovník - preventista

5.1. Zhodnocení logických vazeb projektu po 20 měsících realizace projektu

Ve vstupní evaluační zprávě byla projektová logika rekonstruovaná (v dubnu 2017) na základě projektové dokumentace a rozhovorů s realizačním týmem shledána jako srozumitelná a v předpokládaných kauzálních vazbách nebyly identifikovány závažné nedostatky.

K červnu 2018 lze zhodnotit, že nebylo nutné během realizace provést v projektu zásadní změny a logika projektu se tedy nezměnila.

5.2. Zhodnocení vývoje rizik pro realizaci projektu

Vstupní evaluační zpráva popsala dvě rizika:

- malá velikost realizačního týmu na MV ČR bez zastupitelnosti v odborné části
 - V polovině roku 2018 je řešen vznik pracovní pozice „**rozpočtář projektu**“. Ukázalo se, že při průběžné spolupráci s deseti městy, která finančnímu manažerovi posílají požadavky ze zpracování výdajů za 30 účastníků, není úvazek 0,2 dostatečný, aby bylo možné agendu zvládnout.
 - Pozice „asistent projektu“ byla zrušena a nově nahrazena pozicí „**koordinátor cílové skupiny**“, která lépe reflektuje věcný obsah práce, Koordinátor také v době nepřítomnosti zastupuje věcného garanta přímo v regionech.
- závislost na úspěšném výběru kvalitního dodavatele na VZMR „vzdělávání, supervize, metodika“

K červnu 2018 lze zhodnotit, že ačkoliv nedošlo k rozvinutí rizik, jsou nadále platná.

Nově identifikovaná rizika:

- Rizikem, které se ukázalo v průběhu realizace projektu (během výběrových řízení na pozici DP) jako významné, je **nízký zájem o obsazení nabízených pozic Domovníků – preventistů**. Problém se zájmem měla zejména města, kde práce za nízkou mzdou není v aktuální době ekonomické konjunktury a tedy nízké nezaměstnanosti atraktivní (*Hrádek nad Nisou, Břeclav, Žďár nad Sázavou, Kladno*), zatímco města z ekonomicky slabších lokalit neměla problém vybírat uchazeče pro obsazení i více pozic DP, než bylo plánováno (*Varnsdorf, Rotava*).
- Rizikem, které se ukázalo jako ohrožující kvalitu činnosti DP je **absence mentora pro DP**. V průběhu realizace se ukazuje, že mentor je pro činnost DP důležitý, potřebují s ním konzultovat řešení problematických situací, dostávat zpětnou vazbu na kvalitu své práce, apod. Mentoři (a koordinátoři) by měli být za tuto činnost adekvátně finančně ohodnoceni.
- Rizikem, které na projekt působí z oblasti externích podmínek, je současný chaos v možnostech získat „domovníka“ od různých poskytovatelů, různých typech domovníků a různých podmínkách jejich práce (viz [Překážky v realizaci](#)), který negativně působí na zástupce měst.

6. Průběžná evaluace projektu Domovník – preventista

V projektu do června 2018 proběhlo několik realizačních fází:

- Fáze oslovení a výběrového řízení pro výběr měst zapojených do projektu
- Fáze výběru zaměstnanců na pozice Domovníků – preventistů v zapojených městech
- Fáze prvních měsíců činnosti Domovníků – preventistů

Z hlediska evaluace byl kladen důraz na mapování procesu výběru Domovníků – preventistů s cílem odhalit slabiny procesu. Dále bylo cílem popsat výchozí situaci při zahájení činnosti Domovníků – preventistů. Sběr dat pro oba cíle zajišťoval evaluátor a realizační tým při návštěvách na místě polostrukturovanými rozhovory (viz Osnovy rozhovorů [v přílohách](#)), na společném setkání koordinátorů a Domovníků – preventistů se zástupci MV ČR (prostřednictvím PAPI, viz [Příloha 2](#)) a z dostupné dokumentace, zejm. z bezpečnostních analýz jednotlivých měst a z pravidelných týdenních hlášení o činnosti DP.

6.1. Zhodnocení průběhu fáze zapojení měst a průběh výběrových řízení na pozice domovníků-preventistů do projektu

Zhodnocení vychází zejména z pozorování na místě a polostrukturovaných rozhovorů, které evaluátor prováděl v II. fázi interní evaluace projektu. V tomto období probíhaly v projektu jednak práce na výběrovém řízení na dodavatele metodiky a supervizora budoucích domovníků-preventistů (DP), ale především projektový tým zajišťoval všestrannou komunikaci s městy, ve kterých existence sociálně vyloučené lokality (SVL) s bytovými domy v majetku města potenciálně umožňovala zapojení do projektu.

Po (první) konferenci, na které projekt městům představil svoje záměry a možnosti, bylo v termínu do 31. 5. 2017 přijato celkem 13 žádostí měst o zapojení do projektu, jehož kapacita je zapojit 10 měst, resp. 30 osob na pozici DP.

Zhodnocení se zaměřuje na záznam zjištění (pozitivních i negativních) z průběhu zapojování měst, a dále z průběhu vyhlášení a provedení výběrových řízení pro výběr budoucích DP. Cílem je zajistit vstup (upozornění, příklady, ad.) do finální verze metodiky pro využití DP jako účinného nástroje začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci.

Témata:

- Zapojení měst
- Vyhlášení a šíření informace o výběrových řízení na pozici DP
- Příprava uchazečů o pozici DP na výběrové řízení
- Průběh výběrových řízení na pozici DP
- Hlavní očekávané změny od DP sdělené ze strany města v průběhu VŘ
- Ukázky očekávání uchazečů od náplně práce DP
- Zajímavosti

6.1.1. Zhodnocení zapojení měst

- zájem měst o pozice DP (jehož plat bude hrazen z projektu, nikoliv z rozpočtu města) byl vyšší, než kapacita projektu, a to ačkoliv projevít zájem o projekt znamenalo do *žádosti o zapojení* zpracovat mj. i vstupní analýzu situace.

- ve všech žádostech města plánují, že se domovník bude věnovat více bytovým domům v lokalitě, obvykle považují za významnou výhodu, ale nikoliv za nutnou podmínku, aby domovník v jednom z domů přímo bydlel, protože díky tomu nejlépe zná situaci v lokalitě, případně i nájemníky (sousedy). Jedno město umožní přidělení bytu domovníkovi v domě, kde bude působit.

- jedno město preferuje, aby DP nebydlel přímo v domech, o které se bude starat, a to z důvodu špatné zkušenosti, kdy obyvatelé domu spolupracující s Městskou policií na projektech (např. APK) jsou příliš vystaveni svým sousedům a dochází např. k slovnímu napadání, poškrábání osobního auta, nebo výhrůžkám.

- nejčastěji měla města zájem o 3 pozice DP, kteří budou pracovat na plný úvazek (*Břeclav, Kadaň, Kladno, Valašské Meziříčí, Hrádek nad Nisou*)

- maximálně města projevila zájem o 5 pozic DP (*Ralsko, Rotava, Varnsdorf*), nejméně o 1 pozici (*Nový Bydžov, Žďár nad Sázavou, Tanvald*).

- v případech nedostatečného zájmu uchazečů o pozici města vyhlásila VŘ opakovaně a rozšířila způsoby informování. V případech, kdy ani opakované VŘ nemělo úspěch, tak od projektu odstoupila. Problém se zájmem měla zejména města, kde práce za nízkou mzdou není v době ekonomické konjunktury a tedy velmi nízké nezaměstnanosti atraktivní (*Břeclav, Žďár nad Sázavou, Kladno*), zatímco města z ekonomicky slabších lokalit neměla problém vybírat uchazeče pro obsazení i více pozic DP, než bylo plánováno (*Varnsdorf*).

- ve chvíli odstoupení prvního z vybraných měst (*Hrádek nad Nisou*) od účasti na projektu pro nezájem uchazečů o pozici DP, byla oslovena další města (např. *Tanvald*), z nepodpořených, které ale prošly výběrovým řízením, aby se do projektu dodatečně zapojila. Také bylo nabídnuto ostatním městům, aby navýšila počet DP, mají-li i další bytové domy v SVL, kde by DP mohli působit.

- *Lze předpokládat, že pro projekt se v tomto negativně projevil aktuální růst české ekonomiky s extrémně nízkou mírou nezaměstnanosti (kolem 3 %), kdy většina lidí, kteří chtějí pracovat, už práci mají.*

- v případě nedostatečného zájmu o pozice DP, města (např. *Břeclav*) zvažují i alternativy – umožnění této práce i lidem v důchodovém věku, nebo sdílení jednoho místa dvěma osobami, nebo umožnění podnikání souběžně s výkonem pozice (není to zakázané, ale ne zcela se to slučuje s HPP).

„Hlavně bych se tomu věnoval o víkendech a po večerech, protože přes týden objíždím klienty. Muselo by to být flexibilní, to podnikání mě živí.“ Uchazeč z Břeclavi

6.1.2. Vyhlášení a šíření informace o výběrových řízeních na pozice DP

- každé město přistoupilo jinak k obsahu inzerátu na pozice DP a k formě jejich šíření

- *ZJIŠTĚNÍ: některá města uváděla a jiná ne výši platu na pozici, některá do inzerátu nenapsala částku, ale odpovídající platovou třídu. Některá města do inzerátu nepsala ani popis činnosti DP (pouze převzala podmínky dané projektem prostřednictvím MV), jiná města činnost v inzerátech popsala. Jako lepší pro průběh výběru se ukázal přístup informovat uchazeče více (sdělit výši mzdy a popsat činnost).*

- šíření informací o vyhlášeném výběrovém řízení na pozici DP probíhalo přes úřední desky a weby měst, ve spolupráci s místním Úřadem práce, inzerátem v místním zpravodaji, ale také přes facebookové skupiny a osobně (město rozvėsilo v SVL letáčky a uspořádalo společně s ASZ setkání s nájemníky přímo v lokalitě, kde pozici představilo), nebo oslovovala vhodné kandidáty přímo pracovníci sociálního odboru, zapojili se i APK a preventisté kriminality. Některá města měla vhodné kandidáty vytipovány již předem, například proto, že funkci domovníka v nějaké formě již dříve pro město vykonávali a jednalo se o lidi mající v komunitě autoritu a respekt. Jiná města hledala zájemce zcela nové.

- *ZJIŠTĚNÍ: je nutné využití více forem zveřejnění, protože v případech, kdy se města spolehla pouze na městskou vývěsku a web, nepřihlásil se jim dostatek zájemců.*
- *Zapojení konkrétních zaměstnanců města se znalostí komunity do procesu vytipovávání a oslovování potenciálních kandidátů vedlo k vyšší účasti vhodnějších uchazečů na výběrovém řízení.*

- zájem části uchazečů upadal po zjištění:

- že jde o pozici za minimální mzdu¹ (která je v některých případech nižší, než kombinace sociálních dávek. Navíc jde o „práci s lidmi“, kterou považují uchazeči za obtížnou, a měla by tedy být lépe ohodnocena, než práce typu doplňování zboží v supermarketu).
- že není možné zaměstnat na této pozici osobu v důchodu (v této skupině byl zájem o vykonávání práce DP vysoký),
- uchazeči považují pozici DP za nedostatečně prestižní (méně prestižní než pozici APK).

„Informací mám dost, hlavně bych byla ráda, aby mi to vyšlo. Mě ani tak o ty peníze nejde, ale jsem ráda mezi lidmi. Kolik bude, tolik bude. Já už tři roky nevydělávám ani korunu a on to manžel těžko utáhne.“ Uchazečka o pozici DP

„Byl bych rád, kdybych měl práci, mám doma děti. Už se o to snažím nějaký tři roky.“ Uchazeč o pozici DP

- v jednom z měst se jako problematická ukázala „septanda“ provázející zveřejnění výběrového řízení, kdy nájemníci usoudili, že hlavní náplní pozice DP je „bonzáctví“, tj. zapisovat jednotlivé prohřešky a hlásit je majetkovému odboru města. Sami nájemníci odrazovali (i výhrůžkami) zájemce ze svých řad, aby se VŘ zúčastnili. Město to řešilo schůzkou za asistence ASZ, kde se pokoušeli lidem představit celkovou náplň práce domovníka.

- jako přínosná se ukázala předchozí zkušenost s pozicí domovníka, kdy komunita je zvyklá, že městem placený domovník v lokalitě pracuje.

¹ po objasnění, že plat DP bude vyšší, než současný plat APK, přistoupilo město *Valašské Meziříčí* k nabídce současným APK, aby se přihlásili na pozici DP. Město tím také vyjadřuje svoji chápanou blízkost v činnosti těchto dvou pracovních pozic, kdy od DP očekává více preventivní činnosti (např. podporu sociálních vztahů v místě) ale neočekává, že DP bude v bytových domech v majetku města primárně „uklízet“. Povinností DP je upozornit na nedostatky v úklidu správní firmu (např. zasláním fotografií „černých skládek v domech“), která je městem placena smluvním vztahem.

6.1.3. Příprava uchazečů o pozici DP na výběrové řízení

- uchazeči o pozice DP museli před účastí na VŘ doložit dokumentaci, vyplnit vstupní dotazník a zkompletovanou žádost dát na podatelnu v zalepené obálce. Ve většině měst bylo nutné uchazečům ze strany úřadu s těmito úkony individuálně pomoci (vyplnit dotazník společně, zkompletovat, vložit do nadepsané obálky, ad.), jako problematické se ukázaly i náklady uchazečů na účast ve VŘ (zejm. poplatky za výpis z trestního rejstříku, za potvrzení o školní docházce, ad.).

- *ZJIŠTĚNÍ: I za těchto okolností (podpora úředníkem) se v dotaznících převážně objevovaly jednoslovné odpovědi typu „ano“, nebo byly odpovědi stejné (vyplněné jedním úředníkem za více uchazečů). Do metodiky bude nutné zvážit smysluplnost dotazníku, případně jeho zjednodušení. Je otázkou, zda by první kolo VŘ nemohlo být jednoduché a otevřené, bez finančních a časových nákladů pro uchazeče i úředníky (ve smyslu „Přijďte a řekněte nám, proč a za jakých podmínek to chcete dělat.“)*

- doložit základní vzdělání (potvrzením ze školy, nebo vysvědčením), se ukázalo jako problematické u uchazečů 50+ celoživotně zaměstnaných na nekvalifikovaných pozicích. ZŠ vzdělání je zpětně velmi obtížně doložitelné (školy zanikají, školní archivy nereagují na žádosti a sami uchazeči si stará vysvědčení neschovávají). Tam, kde školy reagovaly, způsobila povinnost sehnat výpis uchazečům finanční náklady (100-200 Kč za výpis + náklady na telefonování + čas).

- *DOPORUČENÍ: Zvážit nutnost dokládat ZŠ vzdělání. Doplnit hodnotící list výběrové komise o kolonku „doložené doklady“, protože ačkoliv před VŘ probíhá předvýběr, tak uchazeči mají možnost doložit požadované doklady až v den konání VŘ. Také by bylo možné akceptovat pro potřeby VŘ čestné prohlášení a požadovat potvrzení o absolvování ZŠ až po výběru uchazeče, aby nevybraným uchazečům nevznikaly finanční náklady a také měli více času výpis z archivů sehnat.*

„Já jsem dělala základní školu na Slovensku, před padesáti lety. Teď tu školu nemůžu najít, jich je tam teď víc a nejde to zjistit. Takže čekáme, jestli nám něco pošlou z toho archivu, ale zatím nic nepřišlo.“ Uchazečka na pozici DP

- uchazeči o pozice DP museli doložit výpis z trestního rejstříku (náklady ve výši 150 Kč za výpis + čas) a nesměli být během posledních let trestáni, nebo aktuálně být obviněnými v trestním řízení. Pro některé uchazeče to bylo nesplnitelné, ačkoliv by jinak byli výběrovou komisí jako DP doporučení, zejm. pro bezpečnostně nejproblematictější lokality, kde většina uchazečů pracovat nechce.

Naopak jiná města uvedla, že čistý trestní rejstřík nestačí, je nutné se podívat na evidenci Městské policie vztahenou k uchazeči, kterou se lépe prokáže, jaké je jeho obvyklé jednání a působení v lokalitě.

„Feťáci? Pokud tam nebydlí, tak ven. V 62 tam na chodbě kouřej trávu, to je nejhorší panelák. Já bydlím na týský 61 na tom baráku, tak já to tam udržuju. Dobře tam funguje i výbor společenství, ale choděj lidi za mnou, když tam spí lidi ve sklepech. S asistentama (APK) jsem mluvil, že bych mohl dělat toho domovníka, my se tam známe. Chtěl bych tam zabránit černým odběrům, jak tam jsou ty kabely natažené. To já si poradím, já taky platím elektřinu. A to mi vadí, jak jsou tam na chodbách ty ledničky rozebraný a tak. Víím moc dobře, že třikrát čtyřikrát napomenu, tak pak už bude na chodbách klid. Já nemusím na nikoho šahat, oni se mě boje.“ Uchazeč na pozici DP

6.1.4. Průběh výběrových řízení na pozici DP

- dobře byly vyhlášené pozice Domovníků – preventistů přijímány ve městech, kde už domovníci v jiné formě fungovali dříve.
- v některých městech bylo nutné během VŘ připomínat „preventivní“ složku práce, a to jak uchazečům, tak členům výběrové komise.

„V současné době jsem na ubytovně TG Masaryka a asi třičtvrtě roku tam toho domovníka a údržbáře dělám (bez nároku na odměnu). Co se týče těch drog a alkoholu, už jsem na to vícekrát upozornil. Tu ubytovnu jsme dali dohromady, včetně i stříkání štěnic a vymalování a oprav. Vykližení pokojů, když někdo zdrhne, ubytovávání a tak.“ Uchazeč na pozici DP

„Přihlásila jsem se, protože domovníka už dělám asi 5 let. Snažím se komunikovat s lidma a zatím mi to jde. Měli jsme u nás v paneláku bezdomovce a feťáky, teď je relativně v paneláku klid, děláme kontroly chodeb a sklepů, hlásíme problémy. Dokonce jsme tam měli úmrtí, kdy paní bydlela sama a zemřela. Kdybych tam našla nemluvící plačící dítě na chodbě, tak bych asi věděla, kdo to je, protože jsem se v tom domě narodila. Ale kdybych nevěděla, tak bych zavolala Policii.“ Uchazečka na pozici DP

- pozice DP v některých městech nebyla po vyhlášení dobře přijímána komunitou, nájemníci sami jsou přesvědčeni, že Domovníka – preventistu nepotřebují a bude pro ně rizikem ho v domě mít, protože bude v podstatě špiónem městského úřadu a bude hlásit na bytový odbor každé pochybení.

„Už jsem slyšela z (xtě) svobodárky, že jak tam uvidí domovníka, tak ho chytěj za vlasy a vyhodí. Žádného domovníka tam nechtějí a pořádně mu to prý znepríjemní, aby se odstěhoval.“ Uchazečka na pozici DP

- očekávání části uchazečů na výši platu byla v některých městech mnohem vyšší, než je nabízená mzda (za minimální mzdu se pracuje na VPP nebo doplňuje zboží v supermarketu, kde ale není potřeba jednat s lidmi a řešit konfliktní situace se sousedy). Po přepočtech, které projekt provedl, se mzda DP výrazně zvýšila, až došlo k situaci, že DP mají vyšší měsíční finanční ohodnocení, než APK (jedno město po tomto doporučilo svým osvědčeným APK přihlásit se na pozici DP).

- **ZJIŠTĚNÍ:** při psaní charakteristiky pro NSK a NSP a celkově při hodnocení projektu, bude potřeba zvážit, jaké mzdě odpovídá ta „preventivní“ činnost, a také tu preventivní oblast bude nutné konkrétně rozepsat. „Údržbová“ část činnosti domovníka směřuje spíš k nižšímu ohodnocení, ale bude nutné vyhodnotit náročnost té „preventivní složky“.

- důvodem, kdy někteří uchazeči ztratili o pozici zájem přímo během výběrového řízení, bylo zjištění, ve které konkrétně SVL by měli působit, resp. které bytové domy či ubytovny budou mít na starosti. Šlo zejm. o případy, kdy uchazeč nebydlel přímo v lokalitě a zjistil, že z hlediska bezpečnosti jde o problematický bytový dům, nebo o dům se silně zastoupenou romskou komunitou.

„Záleží asi na lokalitě, kdy bych byl, pracoval jsem na bytáku, takže shodně lidmi, kteří tam bydlí, tak ty znám. Jestli bych měl respekt na K...é, to nevím.“ Uchazeč o pozici DP

„To jsou dvanáctipatrové věžáky, tam houby víte, kdo tam patří a kdo ne, i když tam bydlíte.“ Uchazeč o pozici DP

„Musím taky dbát na sebe, abych nějakou nekoupil i já, kdyby se tam rvali chlapi.“ Uchazeč o pozici DP

- jako výhoda pro výkon pozice se jeví nejen dobrá místní znalost, ale i vazba na místní APK, kteří dle vyjádření většiny zástupců policie během VŘ, již mají v komunitách respekt.

„Oni mě radši poslechnou, protože oni vědí, jaká jsem. A manžel by mi dokázal pomoci, on je ten asistent prevence (kriminality).“ Uchazečka o pozici DP

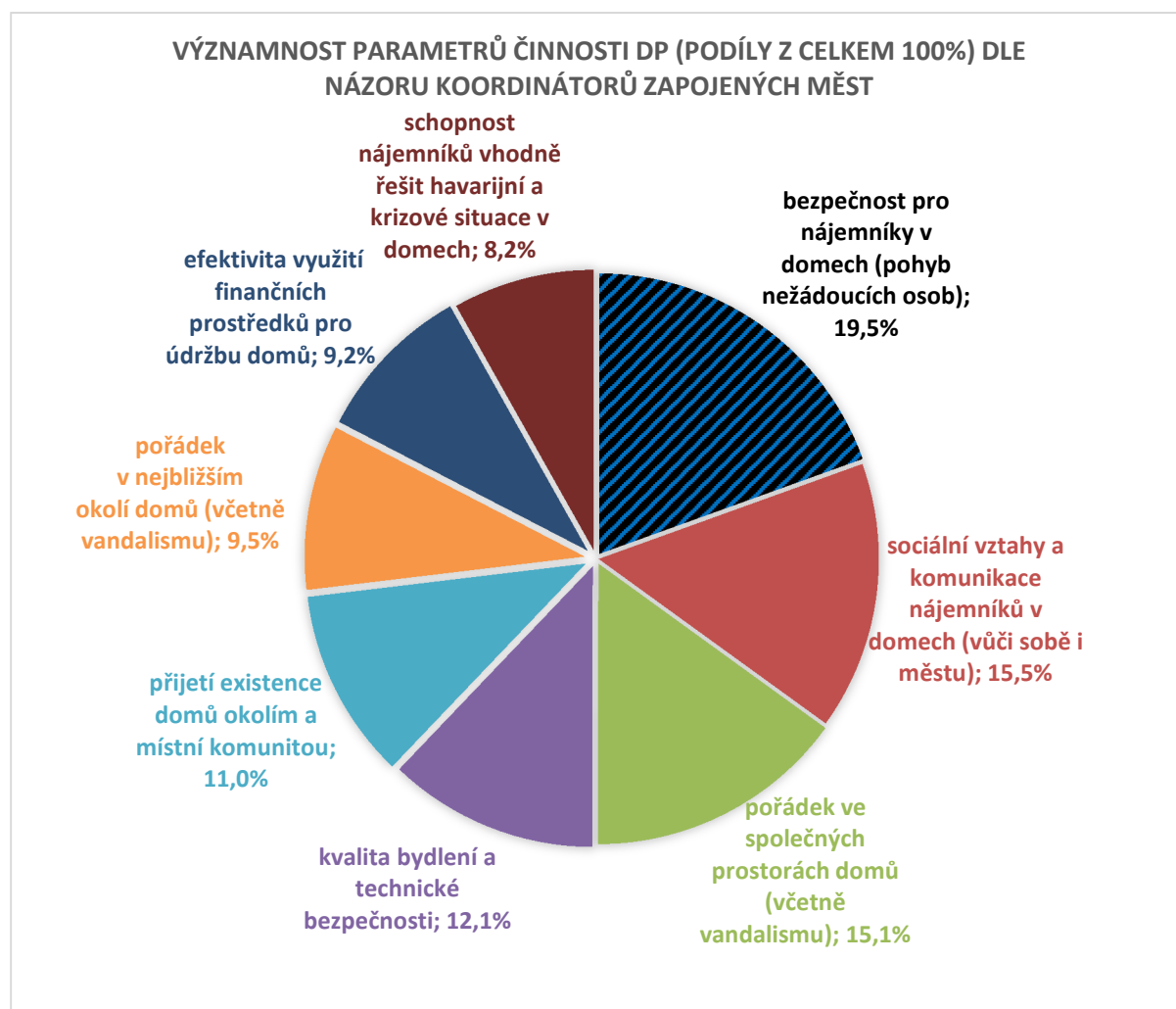
6.2. Zhodnocení výchozí situace a prvních měsíců činnosti Domovníků – preventistů

6.2.1. Významnost parametrů činnosti DP

Od činnosti Domovníků – preventistů jsou různá očekávání. Zjednodušeně lze říct, že DP v lokalitách mají „zajistit pořádek“. Některá města ale více akcentují preventivní část činnosti (dodržování domovních řádů, sousedské vztahy, apod.), jiná kladou důraz na funkčnost a čistotu domů (drobné opravy, úklid společných prostor, apod.). Pro účel evaluace projektu tedy byla navržena sada osmi parametrů, kterým následně koordinátoři ze zapojených měst přidělili vnímanou významnost (viz [Příloha 2](#)).

Po vyhodnocení těchto dat bylo zjištěno, že třemi nejdůležitějšími parametry jsou „zajištění bezpečnosti včetně zamezení pohybu nežádoucích osob v domech, kde bude DP působit“; „podpora dobrých sociálních vztahů a komunikace nájemníků vůči sobě i městu“ a „zajištění pořádku ve společných prostorách domu, včetně zamezení vandalismu“. Žádný z osmi parametrů ale nebyl vyřazen z dalšího sledování, protože celkově bylo hodnocení jejich důležitosti dost rovnoměrné.

Obrázek 3 Parametry činnosti DP a jejich významnost

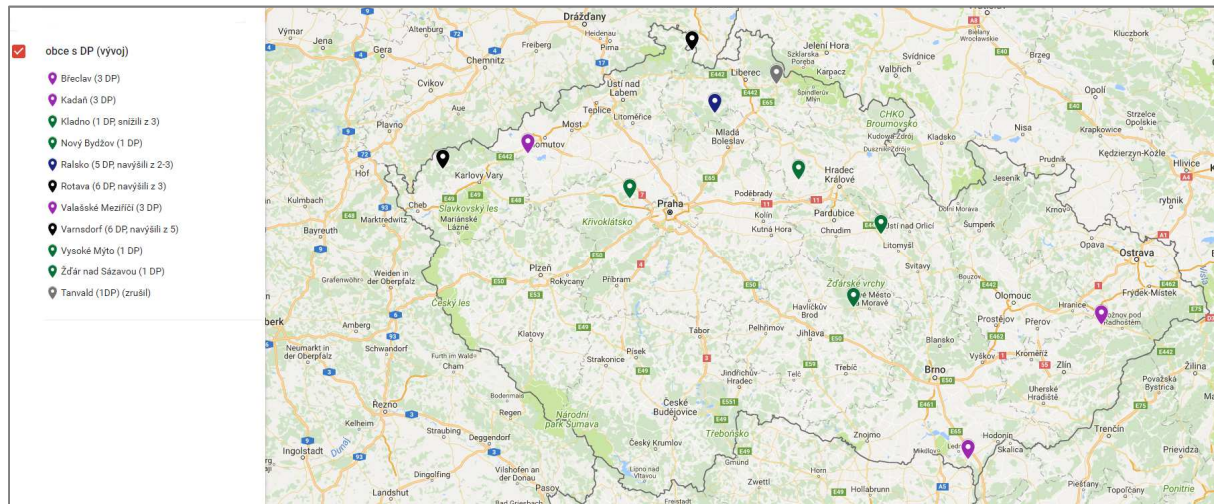

6.2.2. Mapa zapojených obcí

Projekt spolupracuje s městy z několika krajů, viz následující mapa*.

Obrázek 4 Mapa lokalizující zapojené obce a vývoj počtu DP

*Vytvořeno evaluátorkou projektu pomocí Moje mapy Google.

6.2.3. Břeclav

Počet Domovníků – preventistů: 3

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: technik Oddělení správy nemovitostí Majetkového odboru města Břeclav je v přímém kontaktu s DP, manažer prevence kriminality z Městské policie Břeclav vyřizuje požadavky a zajišťuje administrativu

Charakteristika lokality s domy v působení DP: Jde o blok pěti městských bytových domů s vyšším podílem osob ohrožených chudobou, kdy část obyvatel znaky sociálního vyloučení nevykazuje. Žije zde přibližně 260 lidí (velký počet nájemníků žijících v malých bytech). Za největší problém společného soužití romské a majoritní populace je považován hluk a nepořádek na dvoře a ve společných prostorách domů, vandalismus v okolí domů. Zásadním problémem pro pocit bezpečí je nekontrolovaný pohyb cizích osob v okolí i uvnitř domů. Chybí veškeré základní vybavení jako lavičky, odpadkové koše či dětské hřiště.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 8
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 7

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: působí 4 APK, domovníky měli od července 2013 na 50 hodin měsíčně, ve spolupráci s neoficiální pozicí „asistenta domovníka“ z řad místních Romů.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: urovnat mezilidské vztahy mezi Romskou a majoritní populací v lokalitě, spravedlivě prošetřovat všechny stížnosti a zabránit tak válce mezi majoritní a Romskou populací, odlehčit činnosti Majetkového odboru města, který musel do lokality denně docházet.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: Představa majetkového odboru města je, že by 3 DP pracovali na směny tak, aby v lokalitě stále byl některý z nich přítomný a to i o víkendech, což se aktuálně zkouší. Sami DP z této novinky nadšení nejsou, čekali pracovní dobu flexibilnější. V prvních měsících, kdy se DP seznamovali s nájemníky, si také vytvořili telefonní seznam a opravili jména na zvoncích.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města, že je „vidět změna“ (a tato změna je podle koordinátora viditelná až nyní u Domovníků – preventistů, při dřívějším zapojení domovníků na DPP změna viditelná nebyla).
- ze strany DP, že místní lidi jsou rádi, že je na koho se obracet, když něco nefunguje a je s kým se poradit.

„Byl jsem dvakrát i vzbuzený, kvůli tomu, že v baráku nešla elektřina, to byla havárie. A to druhé byl únik plynu v bytě, tak jsem to řešil.“ DP z Břeclavi

Na práci DP je považováno za nejtěžší: komunikovat s obyvateli lokality, zvláště s těmi, kteří tam Domovníky – preventisty nechťejí.

„Lidi občas nadávají, protože byli zvyklí, že domovník jen uklízí, vždycky si musíme vyslechnout litanii, cože prý město dělá s penězi, když jim nechce měnit věci v bytech. A pak jim řekneme, co je a co není možné. Město třeba už nemá opraváře, které mívalo dřív, a lidi teď po nás chtějí, ať to zajišťujeme my, jsou historicky zvyklí na servis. Něco jde, ale jinak jim pomáháme zařídit řemeslníky. Lidi tady často nemají kredit do telefonu ani internet, tak jim to pomáháme zařídit.“
DP z Břeclavi

„Lidi byli překvapení, když jsem to začala dělat. A už to není stejné, jakože si sousedky popovídají, teď mluví s domovníci a to je jiné. Ale já jsem do toho šla, protože tu s dětmi bydlím a myslím si, že bylo potřeba, aby to tu bylo bezpečnější.“ DP z Břeclavi

Počáteční problémy při výkonu práce DP: Závist obyvatel lokality, že DP berou od města plat. Na jednoho z domovníků místní slovně útočí „proč že tu pracuje, když tu ani nebydlí.“ Od obyvatele lokality přišla stížnost starostovi, že jeden z DP byl viděn, jak jde v pracovní době domů (do svého bytu v lokalitě). Nájemníci vědí, kde domovníci bydlí a chodí na ně zvonit domů i mimo jejich pracovní dobu, postupně si ale zvykají, kdy domovníka najdou v „kanceláři“. Na zorganizovaný společný jarní úklid přišly hlavně děti, dospělí ne. Řešení požáru a plísni.

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Lokalita je čistější (např. lidi neházejou před vchodem nedopalky z cigaret). Začaly fungovat nástěnky s rozpisem úklidu, které nájemníci po provedení práce podepisují, a DP kontroluje. Byly provedeny drobné opravy jako promazání pantů u dveří, výměna žárovek apod., nahlášené požadavky na opravy jsou obvykle vyřešeny už během 2-3 dnů. Minimalizuje se kouření cigaret ve společných prostorách v domě.

„Teď sháníme plynoměry a elektroměry, tady nikdo neví, který komu patří. Tak to pomáháme odboru /Majetkový odbor MěÚ/ rozklíčovat. Při výměně nájemníků je problém ukončit dodávku. Když jedna paní zemřela, tak jsme museli obejít všechny ostatní nájemce, a až ten elektroměr, co zbyl, byl její.“ DP z Břeclavi

6.2.4. Kadaň

Počet Domovníků – preventistů: 3

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: referent Správy bytů je v přímém kontaktu s DP, administrativu projektu zajišťuje projektový manažer z MěÚ

Charakteristika lokality s domy v působení DP: Město Kadaň má ve svém správním obvodu, ačkoliv na kraji města, SVL Prunéřov, žije zde cca 220 osob obývajících čtyři bývalé drážní domy. Lokalitou, ve kterých žijí lidé ohrožení sociálním vyloučením je také sídliště B, kolem ulice Chomutovská. Dva DP působí na ubytovnách v Prunéřově a jeden DP ve městě v bytovém domě.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: Kadaň-5, Prunéřov-7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: Kadaň-5, Prunéřov-6 (pozn. pořádek zajišťován pomocí VPP a nájemníků)
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: Kadaň-5, Prunéřov-6 (pozn. působením sociálních služeb, terénních pracovníků, APK a domovníků se situace zlepšuje)
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: Kadaň-3, Prunéřov-5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: Kadaň-4, Prunéřov-7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: Kadaň-3, Prunéřov-6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: Kadaň-3, Prunéřov-5 (pozn. je to i tím, že se jedná o SVL mimo město)
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: Kadaň-2, Prunéřov-5 (pozn. investice je znehodnocena poničením majetku, do kterého se investovalo).

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: působí 4 APK. Každý dům v Prunéřově má již třetím rokem svého domovníka, jsou organizovány domovní schůze nájemníků.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: DP mají velkou podporu starosty a vedení města. Proběhlo i jedno setkání s občany, kde mimo jiné projekt DP představili s tím, co jim to přinese. Na podzim plánují další setkání, aby představili všechny domovníky, jejich činnost a výsledky. Vzhledem k aktivitám města se daří řešit problémové oblasti jako je sociální bydlení a bytová politika vůbec, nepřizpůsobivé občany, atd. Cílem města je s pomocí DP mít kompetentní nájemníky (platící, stabilní, slušné), a také zabránění devastace bytového fondu a společných prostor v PRU a jeho údržba. DP byli přidruženi k plánované supervizi APK, aby se blíže seznámili s jejich činností.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: průběžné obchůzky a kontrola objektů v Prunéřově a vchodů v Kadani. Dílčí opravy maleb ve vchodech, oprava dveří a zámků, výměna žárovek (Prunéřov), odklizení sněhu, kontrola zvonkových tabel a schránek, osvětlení v celém objektu, kontrola pojistek, odvodušňování topení, instalace rour ke kamnům, kontrola půd, instalace návnad proti krysám. Upozorňování nájemníků na závadové chování (znečišťování spol. prostor), řešení sousedských sporů, řešení narušování pořádku promluvou, domluva drogově závislým. Promluva nájemníkům kvůli rušení nočního klidu, hlášení porušování domovního řádu. Konzultace s novými nájemníky, kontrola

přihlášených / nehlášených osob v bytech, distribuce dodatků k nájemním smlouvám, vykazání cizích osob z objektů, asistence MP při zásazích. Řešení havárie TUV, vyklízení bytovek před rekonstrukcí.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města, že došlo k zefektivnění práce v lokalitách a přenosu informací. V Prunéřově se DP aktivně zapojili do řešení sousedských vztahů, narušování bezproblémového soužití či přestupků.
- ze strany DP, že se naučili pomáhat lidem. Každý den je práce jiná, nestereotypní.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: komunikovat s lidmi, kteří odmítají pomoc. Získat si autoritu.

Svoje DP dobře známe, i jejich zázemí. Jednomu z DP tato práce velice pomohla. Zvýšilo se sebevědomí, nebojí se promluvit. Koordinátor DP z Kadaně

Počáteční problémy při výkonu práce DP: Z hlediska vztahu ostatních nájemníků k DP bude třeba více času, aby si na ně zvykli a přijali je.

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Ohlasy na činnost DP v lokalitě jsou zatím pozitivní. Proběhla pravidelná domovní schůze s obyvateli Prunéřova, kteří ocenili přínos dvojice DP působících v lokalitě. Došlo ke zlepšení mezilidských vztahů. Místo je čistější, klidnější, bezpečnější. Lokalita je lépe vnímána sousedstvím a městem.

6.2.5. Kladno

Počet Domovníků – preventistů: 1, ačkoliv v původním plánu bylo vybrat 3, což se nezdařilo ani v opakovaném výběrovém řízení, pravděpodobně vzhledem k velkým zaměstnavatelům v okolí (Amazon, Lego apod.) Zájem měli uchazeči důchodového věku, kteří ale nesplňují projektová pravidla.

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: pověřený pracovník města, zástupce správy bytového fondu

Charakteristika lokality s domy v působení DP: U všech vybraných objektů v současné době probíhá zvýšení dohled MP Kladno, jde o „jedenáctipatrové věžáky“. Velká část nájemníků je kritická ke všemu a za každou cenu bez ohledu na objektivní stav věci a nemalou část tvoří vandalové, kteří devastují společné prostory a mnohdy i své (pronajaté) byty. V daných objektech je velká anonymita vzhledem k jejich velikosti.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 4

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: APK od roku 2012, zkušenost s domovníky také.

Máme zkušenost, že když se domovník postavil nájemníkům a něco na ně městu řekl, tak měl ráno poškrábaný auto. A když pak měl strach, aby se něco nestalo dětem, tak tu práci složil.“
Člen výběrové komise Kladno

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: Získání zkušeností v této oblasti a poznatky popř. využít po skončení projektu k vytvoření nového pracovního zařazení. Má dojít k: většímu propojení a spolupráci několika složek působících v oblasti situační prevence a zároveň v oblasti bytové a majetkové; zvýšení bezpečnosti v dotčených objektech; zvýšení veřejného pořádku jak v objektech, tak i v jejich okolí; minimalizaci pobytu neoprávněných osob v objektech; zvýšení odhalení „černých nájemníků“; urychlení drobných oprav apod.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: Každý den probíhají typické, opakující se činnosti: pochůzková činnost spojená s drobným úklidem, kontrolní činnost, hlášení zjištěných závad, kontrola sklepních prostor a kontrola zamykání. Vyvěšení informací o činnosti úklidové firmy a rozpisu úklidu nájemníky. Nad to jsou řešeny další úkoly, např. úklid a zabezpečení hydrantů, hlášení nálezů injekčních stříkaček MP, kontrola SBF o zaplacení poplatků za domácí zvířata, vyklizení společných prostor, kdy ve společných prostorách bylo umístěno značné množství starého nábytku, pytlů a tiskovin, které zhoršovaly průchod např. kolem sklepních kójí, ad. V preventivní složce práce je řešeno dodržování občanského soužití s některými nájemníky, řešení problému nedodržování nočního klidu, obnova jmen na zvoncích a schránkách, dohlašování „černých“ nájemníků, ad. Noční kontrola sklepních prostorů a celého objektu za pomoci MP.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města je ceněna okamžitá reakce na vzniklé problémy a dennodenní kontrola bezpečnosti. V informačním měsíčníku pro občany Kladna uvedeno, že už první zkušenosti ukazují, že nově vytvořená pozice je velmi užitečná a má pozitivní dopad na stav problematických domů.
- ze strany DP je pozitivně hodnocena flexibilita pracovní pozice, lze časově sladit péči o domácnost, děti a maminku a zároveň být v práci.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: domluva s potížisty v domech, získat nájemníky na stranu DP

Počáteční problémy při výkonu práce DP: Byl řešen problém s nedopalky od cigaret vyhazovaných přímo z oken bytů, což odmítá uklízet úklidová četa. Řešenými problémy je také nedovírání vchodových dveří a nedostatečné zamykání objektu, kouření na chodbách, časté znečištění objektu „domácími mazlíčky“. Neustále dochází ke strhávání informačních a zákazových cedulí. Úklid poházených papírků, které nejvíce začalo od doby působení domovníka preventisty, z toho vyplývá, že je to „naschvál“.

„Někteří nájemníci nepochopili podstatu Domovníka – preventisty, dělají větší nepořádek se svým odůvodněním „je tady domovník, tak ať se stará“. Domovník z Kladna

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Město má větší přehled o dění v objektech. Někteří nájemníci více dodržují domovní řád v rámci úklidu a pořádku na společných chodbách. Došlo k nahlášení pobytu osob, které nebyly v evidenčním systému.

6.2.6. Nový Bydžov

Počet Domovníků – preventistů: 1

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: koordinátorka ze Správy majetku města NB

Charakteristika lokality s domy v působení DP: část domů, kde DP působí je umístěna v centru města a část na jeho okraji. V obou případech jde o starší domy s převahou malometrážních bytů.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 9
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 8
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 8

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: od 2011 zaměstnání 2 – 4 APK. Zkušenost z domovníky také, nájemníci jsou zvyklí, že se domovník v objektech pohybuje.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: celkové snížení problémů v místě, ať již jde o nepořádek, nebo nefunkční komunikaci s nájemníky a obtížné řešení vzniklých problémů

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: občůzková činnost s řešením drobných nedostatků, hlavně řešení úklidu společných prostor včetně organizace společného úklidu nájemníků, kontrola pořádku i na veřejných prostranstvích včetně okolních dětských hřišť. DP spolupracuje s APK. Řešeny byly případy hluku, kouření ve společných prostorách domů, pobíhání psů, špatné parkování.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města je pozitivně hodnocen monitoring oblastí a osobní rozvoj zaměstnaného DP, který získává sebevědomí, pracovní zkušenosti a respekt okolí.
- ze strany DP je ceněna stabilita práce, a také více kontaktu s lidmi, než v předchozích zaměstnáních.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: DP musí mít v komunitě respekt a obtížná je komunikace.

Lidem vše říkat dvakrát až třikrát, nechápou, co se po nich chce. DP z NB

Počáteční problémy při výkonu práce DP: S některými nájemníky je těžká domluva, řešilo se také hlučné posedávání nájemníků při oslavách pod okny ostatních. Špatný vztah nájemníků k bytům a celkově objektu, také někdy problémy s narkomany a cizinci. Někteří nájemníci velmi často chodí na městský úřad, stěžují si na sousedské vztahy a „upozorňují“ na skutečnosti „kdo co dělá nebo nedělá“. Z hlediska průběhu činnosti bylo řešeno, aby nebyl DP až příliš aktivní a nepřekračoval svoje kompetence, např. objednáváním odvozu věcí na sběrný dvůr u technických služeb bez vědomí nájemníků a úředníků města.

DP určitě potřebuje mentora nebo nějaké vedení, kdo to bude mít v popisu práce a bude za to i

ohodnocen. Není možné, aby DP působil sám „bez dozoru“. Řešili jsme problém, kdy nájemníci nereagovali na připomínky DP, a ten nechal haraburdí z chodby odvézt na sběrný dvůr. Pak se ale ukázalo, že věci na chodbě byly jen na přechodnou dobu kvůli malování bytu.

Koordinátor z NB

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Lokalita je čistější a zlepšila se kvalita bydlení. V některých společných prostorech se dosáhlo odklizení velkého množství nežádoucích věcí.

Svým způsobem je působení DP v lokalitě částečně kontraproduktivní, protože narušilo sousedské vztahy. Dřív lidem nikdo nic nevytýkal, nic se po nich nechtělo a najednou mají něco dělat, rovnat, uklízet.... Ale jako celkem je to pro město, pro lidi a soužití prospěšné a výsledky jsou vidět. Koordinátor z NB

6.2.7. Ralsko

Počet Domovníků – preventistů: 5

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: sociální pracovník, manažer prevence kriminality

Charakteristika lokality s domy v působení DP: Ralsko je velmi specifická lokalita. Má obrovskou rozlohu, uvádí se, že je čtvrtým rozlohou největším městem v ČR. Počtem obyvatel, občanskou vybaveností a vším dalším se ale jedná o velmi malé městečko v Libereckém kraji poznamenané minulostí, kdy sloužilo jako vojenský prostor. Obecní úřad je v části **Kuřivody**, to je i relativně nejlepší část Ralska. Odtud cca 10 km lesem je část **Ploužnice** - SVL kde působí manažerka prevence kriminality, sociální terénní pracovníce. Je tvořena v první části domy po vojácích, v nichž jsou zrekonstruované menší byty. Za touto první řadou zrekonstruovaných domů, jsou mnohem horší, vybydlené, zničené, neobyvatelné. Nejvzdálenější část Ralska je **Náhlov**, který lze označit za „romské ghetto“. Z Kuřivod do Náhlova je vzdálenost cca 40 km. Domovníci – preventisté působí v Kuřivodech (2 DP) a na Ploužnici (3 DP).

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 2
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 3

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: ano, 2 tzv. „hlavní domovníci“, zaměstnanci města Ralsko. APK působí od roku 2013.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: pomoci městu s orientací v komunitě a aktuální situaci v lokalitě.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: pochůzková činnost s nahlášením závad (pořádek, chybějící žárovky, okolí popelnic, závada na vodoinstalaci ve sklepě, závada funkčnosti otevírání dveří v jednom z objektů, rozbité sklo u dveří, vše bylo DP sepsáno a předáno kompetentní osobě, která zajistila nápravu), provádění drobného úklidu. DP komunikují s občany, evidují a zapisují jejich stížnosti. Pravidelný úklid vnitřních prostor sportovního areálu na Ploužnici. Pomoc s přípravou voleb, a také s vyklížením vrácených či exekučně zabavených bytů. Provedení kontroly počtu osob nahlášených v bytech. V Kuřivodech objevili DP matraci a jiné věci sloužící k přespávání bezdomovce ve sklepě objektu, vše nahlásili MP Ralsko. Vyvěšeno upozornění pro nájemce objektů, aby z důvodu bezpečnosti a prevence uklidili své sklepní kóje – nepořádek a různé předměty až ke stropu, zamezena tím cesta k vodovodním trubkám, na kterých bývají závady. V zimním období DP brzy ráno pomáhali sypat chodníky technickou solí a uklízet sněh.

Za součinnosti s APK pomohli DP domluvou vyřešit stížnost na hlučnost psů v jednom z bytů, a také dlouhodobě sledují, kolik psů nájemníci mají (i nepřihlášených).

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města je činnosti DP zaměřena především na zajištění bezpečnosti a pořádku v lokalitě
- ze strany DP je na práci nejlepší možnost práce v místě bydliště, komunikace s lidmi, zlepšování vztahů v sousedství. Celkově zlepšení „okolí“, kde DP žijí.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: komunikace s problémovými / nepříjemnými lidmi, dosažení dohody.

Počáteční problémy při výkonu práce DP: Problematické je, že DP nemají mobily a kredity, ačkoliv je jejich povinností telefonovat a zdarma se dovolají jen na MP. Dalším problémem je, že lidé v lokalitě jsou zvyklí, že se o ně město „stará“ a mají tendence přenášet i své povinnosti na DP, např. odvoz starého nábytku na sběrný dvůr apod. Část „sousedů“ domovníkům práci závidí, někteří vnímají roli DP jako uklízeček a schválně nechávají plné pytle s odpady před kontejnery.

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Přes počáteční nesnáze a nedůvěru občanů v DP, došlo k výraznému posunu jejich rolí a DP jsou vnímáni prostředím většinou v pozitivním slova smyslu. Nájemníci se na ně již sami obracejí s problémy, stížnostmi, akceptují domluvu a upozornění DP (samozřejmě s výjimkami), nicméně většina zaznamenala pořádek v objektech i mimo ně.

6.2.8. Rotava

Počet Domovníků – preventistů: 6 (původně plánováni 3 DP)

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: zaměstnanec OÚ, odboru ekonomiky a majetku

Charakteristika lokality s domy v působení DP: Rotava má cca 3 tis obyvatel a sociální vyloučení se týká celého města. Obyvatelé se mezi sebou znají, jsou zde provázané rodinné vazby apod., DP byli vybíráni na základě osobních znalostí členů komise.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 4 (650-656), 5 (641-647)
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 4 (650-656), 5 (641-647)
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 4 (650-656), 8 (641-647)

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: ve městě působí 8 APK a 6 DP, ale pouze 2 strážníci MP. Předchozí zkušenost s 3 domovníky na DPP.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: ve městě působí pouze 2 strážníci MP, a dále 8 APK a 6 DP. DP mají červené oblečení s nápisem DP Rotava, jsou tak lehce rozpoznatelní a působením kolem domů supluje činnost APK (svojí přítomností) a APK tak mohou dělat další činnost, jako je třeba doprovod dětí ze školy. Rotava k tomuto kroku přistoupila z důvodu kriminality páchané na dětech zahraničními turisty. Zapojením DP město cílí na řešení problémů s vyšší mírou kriminality v městských bytových domech a na snížení množství přestupků v oblasti veřejného pořádku.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: Úklid uvnitř i vně objektů, opravy poštovních schránek a zámků na vstupních dveřích, vyklízení společných prostor, kontrola kočárkárny a sklepů, vyvěšení domovních řádů a hlídání jejich dodržování. DP sledují, když někdo vyhodí nábytek nebo cokoli na chodbu nebo kolem domu, upozorňují na to, vyhledají toho, kdo to udělal, vysvětlují, kam takové věci vyhodit, kdy je svoz odpadu apod. Zjištěn neoprávněný černý odběr elektřiny. Pomoc při roznášení Vyúčtování služeb za rok 2017 proti podpisu. Řešeno kouření na chodbách a hluk před domy. Řešen silný zápach z kanalizace, netekoucí voda, spolupráce při deratizaci hlodavců, spolupráce se stavební firmou zajišťující rekonstrukci střechy, apod.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města nyní nejsou očekávání jasná, protože prochází významnou změnou ve vedení. Byla odvolána starostka, která vedla Rotavu sedm let, a za jejího působení se mnoho věcí viditelně zlepšilo. Aktivita zaměřená na APK, DP, sociální bydlení apod. byly hlavně jejími nápady a měla je pod kontrolou. Skončila také tajemnice OÚ a od činnosti byla odstavena vedoucí bytové správy. Výpověď podali, ale nakonec zase stáhli strážníci MP. Situace je tedy nestabilní minimálně do podzimních voleb.

- ze strany DP je ceněna různorodost činností a možnost komunikovat s lidmi.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: komunikace s potíživými, nájemníky, kteří se nechtějí dohodnout, a ačkoliv jde o osoby známé MP i OÚ, problémové situace se stále opakují.

Počáteční problémy při výkonu práce DP: DP musí mít mezi lidmi respekt. Napomínají např. děti, že vyhodily odpadky mimo popelnice a v ten moment je čekají 2 reakce: jednak samotných dětí, které jsou drzé, a následuje útočná reakce rodičů. Pokud, ale napomenete děti člověk, který má respekt, je odezva taková, že dítě zahozené odpadky sebere, nehádá se a rodiče na DP nepřijdou.

DP chybí mentor, kterého mají APK v osobě strážníka MP, a který by je řídil, pomáhal jim řešit situace, hlídal jejich směny, úkoloval je a pomohl jim s administrativou.

Bylo by potřeba upravit a sjednotit žádosti o proplácení nákladů (nejasné podmínky).

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Město si na působení těchto osob zvyklo a dle tvrzení místních obyvatel, zaměstnanců OÚ i strážníků MP, by již ve městě chyběli. Přes počáteční nevraživost, jsou nyní vítanými pomocníky. Drobné závady jsou vyřešeny bez čekání na odbornou firmu. Za krátkou dobu DP dokázali zlepšit životní prostředí v domech.

6.2.9. Valašské Meziříčí

Počet Domovníků – preventistů: 3 (z toho 2 byli na DP převedeni z pozice APK, 1 z DP funguje jako mentor ostatních a je za to z rozpočtu města finančně ohodnocen)

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: manažer prevence kriminality MP, ředitel MP (DP podřízeni MP)

Charakteristika lokality s domy v působení DP: DP mají na starosti větší (osmipodlažní panelový) i menší (šest třípodlažních, jednopodlažní cihlový) bytové domy v různých částech města, celkem 211 bytů I.kategorie (město nevlastní ubytovnu, ačkoliv v blízkosti je 10 soukromých ubytoven). V lokalitách je v obvyklých mezích problém s vandalismem, s přestupky proti veřejnému pořádku, znečišťováním veřejných prostranství, vykrádáním sklepů a krádežemi kol, výtržnictvím. V současné chvíli je dle MP větším problémem předpojatost okolí vůči lokalitám, subjektivní pocit (ne)bezpečí, kdy jsou kriminalizovány i věci, které by jinde nebyly brány s takovou vahou, např. rozbití okna dítětem při hře s míčem.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 8
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivit využití finančních prostředků pro údržbu domů: 4

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: ano, 3 domovníci na DPP (16h/měsíčně) na půl roku v 2017. Od roku 2016 pracují 3 APK organizačně zařazení do MP.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: zaměření se na preventivní složku činnosti (probíhá i spolupráce s ASZ), zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku v lokalitách, zlepšení náhledu okolí na lokality, zlepšení jejich pověsti. Dohled nad „úklidem“, který vykonává městem placená firma.

Město má na problematické nájemníky páku ve formě obnovovaných nájemních smluv na byty s tříměsíční platností.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: Ze 3 DP je jeden v pozici mentora.

obchůzková a kontrolní činnost, příprava seznamu s náměty, které se 1x za měsíc řeší se správcem majetku města. Podpora činnosti MP a APK na dětských a školních akcích, a při úředních hodinách Úřadu práce. Asistence při vystěhovávání nájemníků po ukončení nájemní smlouvy městem. Řešení běžných problémů, např. odstranění stromu, nefunkční topení, nesvítící žárovky na chodbách, rozbité dveře, nefunkční sporák, ad. Organizace hromadných úklidových akcí s nájemníky, např. vyprazdňování sklepů do přichystaného kontejneru (tomu ale vždy předchází schůzka s nájemníky, kde je z pozice ředitele MP nájemníkům vysvětlen důvod akce).

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města jsou DP považováni za prodlouženou ruku MP, která má přehled o dění v lokalitě.
- ze strany DP výpomoc na přechodech před školami.

DP je typ práce, která když se daří, tak i baví. Domovník z ValMez

Na práci DP je považováno za nejtěžší: DP jsou „mezi mlýnskými kameny“, tj. mezi nespokojenými nájemníky a městem, které na řešení požadavků potřebuje čas. Komunikace s některými nájemníky je obtížná. Komunikace se správní firmou, aby v rozumném čase zajistila to, co po ní DP požadují.

Počáteční problémy při výkonu práce DP: někteří strážníci MP vnímají činnost nově vzniklých pozic DP a APK jako „my a oni“, je pro ně obtížné efektivně využít jejich možnou pomoc. Ze začátku byla přítomnost DP nájemníky přijímána rozpačitě, některými byli považováni za „bonzáky“, postupem času si ale zvykli a sami oslovují DP s žádostmi a informacemi.

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Celkově by na úrovni města bylo potřebné řešit bytovou situaci, protože např. problémy pětičlenné rodiny bydlící v garsonce nevyřeší ani DP. Nyní je již vidět změna v chování lidí, zlepšily se vztahy.

6.2.10. Varnsdorf

Počet Domovníků – preventistů: 6 (zaměstnali by i více DP, zvýšeno z 5 na 6)

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: dvě koordinátorky, které se střídají (nejednotné vedení)

Charakteristika lokality s domy v působení DP: v těsné blízkosti hranic s Německem, kde je možnost lépe placené práce. Město má několik problematických lokalit, ve kterých žije cca tisíc lidí sociálně vyloučených, nebo sociálním vyloučením ohrožených. Jde o ubytovny, pečovatelský dům, a zejména o čtyři obrovské panelové domy s cca 250 byty, obydlené z 90 % nepřizpůsobivými občany, většinou Romy.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora* (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 2, 5, 4, 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 3, 4, 5, -
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 2, 4, 2, 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 2, 3, 8, 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 1, 2, 2, 2
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 1, 1, 2, 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 1, 1, 2, 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 1, 2, -, 3

**Koordinátorky z Varnsdorfu nechaly dotazník vyhodnotit samotné DP z jednotlivých lokalit. Do budoucna se to ukazuje jako nevhodný postup, protože hodnocení vyzněla příliš pozitivně, chybí jim nadhled, který je zjevný z hodnot od koordinátorů ostatních měst.*

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: domovníci formou DPP (jsou placeni z fondu oprav a přispívají na ně nájemníci). APK od roku 2016.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: především zabezpečit, aby v bytových domech nevznikaly škody, např. kvůli vyskleným oknům, požárům vznikajícím z černého odběru elektřiny, při prasknutí potrubí, apod. Dále zajištění úklidu, odklizení sněhu ze vchodů. Komunikace s nájemníky a řešení problémů za podpory APK, kteří se v nájemnících již vyznají, upozornění na nenahlášené osoby žijící v domech. Město je ve spolupráci s ASZ, má projekty na prevenci ztráty bydlení.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: obchůzková činnost, kontrola úklidu, kontrola prostředků PO, kontrola dodržování veřejného pořádku uvnitř objektu. Následné hlášení zjištěných závad. Drobné opravy bytů, poštovních schránek a klik, výměny žárovek, drobný úklid v domě i před domem, úprava zeleně, výmalba zdí. Konzultace s nájemníky ohledně stavu objektu, vizuální kontrola objektů v nepravidelných intervalech. Řešení vyhazování odpadků z oken bytů. Vyvedení osob, jež nejsou nájemníky a nelegálně přespávají v bytech, které si sami otevrou (bezdomovci). Řešení sousedských sporů. Kontrola chodeb a dohled nad dětmi, jež se na chodbách sdružují a popíjejí alkohol. Řešení volně pobíhajících psů jak venku tak vně domu, řešení vyměšování psů v na chodbě a apel na nájemníky. Řešení nelegálně natažených kabelů na chodbách, jež jsou na černo připojené ke zdroji elektřiny, několikrát hlášený požár, zásah HZS. Opravy nefunkčního osvětlení na chodbách, oprava rozbitých oken ve spolupráci s majiteli bytů a odbornou firmou, aplikace přípravků proti štěnicím.

Vyproštění osob ze zaseklého výtahu společně s pracovníkem výtahové služby. Přivolání záchranky obyvatelce domu. Pochůzky s jednotlivými obyvateli a rozhovory s nimi v rámci prevence kriminality – pohovory o úspěšných či neúspěšných pokusech občanů zapojit se do pracovního procesu a další podobné aktivity vedoucí ke snížení neshod mezi obyvateli zařízení. Pomoc při realizaci MDŽ v domě s pečovatelskou službou, pomáhání pečovatelkám s nákupy pro nájemníky.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města je ceněna spolupráce mezi DP a APK, kdy APK měli dříve na starosti i kontroly bytových domů, ale nestačili na to. Nyní má každý DP na starosti „svůj“ dům.
- ze strany DP jde o zajímavou práci v místě bydliště.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: mít respekt, umět si zjednat pořádek.

Počáteční problémy při výkonu práce DP: Jeden DP si nechal vyplatit zálohu a odstěhoval se. Lokalita „Kovářská“, kde je cca 200 bytů je natolik náročná i bezpečnostně, že tam byl ochotný začít pracovat jen jediný z uchazečů o pozici DP, ostatní při zmínce o práci v této konkrétní lokalitě by pozici odmítli.

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: Pořádek okolo panelových domů, úklid odpadků, jež se hromadily za dveřmi nájemníků, zlepšení komunikace mezi domovníkem a majiteli bytů. Klid mezi nájemníky ubytovny. Zprovoznění kolárny. Naplánování oprav a rekonstrukce.

6.2.11. Vysoké Mýto

Počet Domovníků – preventistů: 1

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: strážník MP

Charakteristika lokality s domy v působení DP: dvě lokality cca 4 km od sebe. Lokalita Husova jsou dva velké bytové domy (bývalá kasárna a nová bytovka) na periferii města u hlavního silničního tahu. Žije zde cca 200 osob (včetně cca 70 dětí). Domům zcela chybí dostupné hřiště pro děti a kočárkárny. Druhou je městská ubytovna „Čapkovská“, kde žije cca 30 osob.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 5
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 3
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 4

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: 2 domovníci na DPP. Od září 2012 působí ve městě 2-3 APK.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: DP se seznámí s lokalitami, zmapuje si jejich problémy a obyvatele. Lokality bude denně kontrolovat a bezprostředně řešit vznikající problémy. Očekává se, že DP bude preventivně působit na obyvatele domů, aby třídili komunální odpad, byli ohleduplní k majetku města a dodržovali pravidla občanského soužití.

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: obchůzková činnost spojená s kontrolou dveří a samozavíračů, kontrola úklidu a pořádku včetně okolí kontejnerů, kontrola prostředků PO, kontrola zavření oken ve sklepech a společných prostorách. V zimní sezóně odklízení sněhu, posyp proti náledí, odvětrávání ústředního topení. S nájemníky řešeny závažnější problémy s udržováním pořádku společných prostorů, včetně půd a sklepů. Pohovory s obyvateli domů a společné úklidové akce, úklid kolem popelnic, ve sklepech, řešení výskytu nevrácených nákupních vozíků z Penny marketu. Drobné opravy, např. ve formě výměny žárovek. Ve spolupráci s MěÚ zajištění opravy při havárii teplé vody, oprava vchodových dveří, asistence při odečtech poměrových měřidel pro TUV a SV, zajištění činnosti řemeslníků. Pomoc nájemníkům při jednání na MěÚ. Ve spolupráci s terénním pracovníkem příprava rozpisu úklidů pro jednotlivé vchody. Jedenkrát týdně DP hlásí správci domů změny v počtu osob v jednotlivých bytových jednotkách a ubytovacích místnostech. Rozhovor pro relaci Českého rozhlasu.

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města je ceněno urychlení vyřizování problémů.
- ze strany DP je ceněno, že jde o práci v místě bydliště.

Na práci DP je považováno za nejtěžší: mít v lokalitě autoritu, stát si za svým požadavkem (nejen při komunikaci s nájemníky, ale i při komunikaci s úřady). Náročné je být pořád dosažitelný, nájemníci si zvykli DP telefonovat, když něco potřebují.

Počáteční problémy při výkonu práce DP: Při zajišťování společných prostor se nedosáhne bezpečnostního ideálu, protože domům chybí kočárkárny, sklepy a sušárny, takže vzhledem k velikosti bytů a počtu bydlících osob není kam dát sušáky na prádlo, dětská kola a kočárky, které tak stojí na chodbách a ve vchodech. Obtížné je také zajištění „klidu“, protože v domech je velký počet dětí, které vzhledem k umístění lokality na periferii města a absenci hřiště prostě nemají kam jít hrát, než před dům.

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: zrychlilo se řešení problémů a požadavků nájemníků, zkrátila se komunikace mezi nájemníky, MP a MěÚ. Lokalita ubytovny je bezpečnější (funkční dveře, zámky, světla) a lokalita na periferii je významně čistější.

6.2.12. Žďár nad Sázavou

Počet Domovníků – preventistů: 1

Hlavní kontaktní osoby města vůči DP: manažer prevence kriminality (strážník MP)

Charakteristika lokality s domy v působení DP: 7 třípatrových svobodáren v lokalitě Žďár3, celkem 242 bytů velikosti 1+1, kde žijí převážně dlouhodobě vícečetné rodiny s dětmi.

Vnímaný stav v lednu 2018 dle koordinátora (na škále 1=nejlepší až 10=nejhorší viz [Příloha 1](#)):

- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domu: 7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů: 4
- Dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti: 7
- Dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech: 6
- Dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů okolím a místní komunitou: 8
- Dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů: 8

Předchozí zkušenost města s domovníky a APK: šest domovníků na DPP, APK působí od září 2013.

Hlavní očekávání zástupců města od projektu DP: zástupci města vzhledem „*k nízké platové třídě neočekávají velkou odpovědnost nebo výkony*“. Chtějí, aby se v bytových domech nepohybovaly osoby, které tam nepatří, a to včetně domovních prodejců a nabízení půjček. Zamezit vandalství a odklidit ze společných prostor nežádoucí věci, apod. Od DP se očekává častější přítomnost, než stíhali APK, kteří sice mají od domů klíče, ale neměli by vstupovat dovnitř. DP by měl společně s terénním pracovníkem aktivizovat komunitu, aby sama chtěla zlepšit prostředí, kde bydlí a stigma lokality se zmírnilo. V ideálním případě podporovat nájemníky velmi základním poradenstvím (práce, finance, ad.)

Činnost Domovníků – preventistů v prvních měsících: přestavení DP na schůzce s nájemníky za účasti místostarosty města, sociálního odboru města, MP, 2 nových sociálních pracovníků pro dospělé, a APK. Pohovory s domovníky na svobodárnách, navázání spolupráce, kontrola objektů včetně požární bezpečnosti. Drobné opravy (poškození dveří, vypínačů, ad.) Zprovoznění kočárkárny na svobodárně č. 6 (zajištění klíčů, vystěhován nepořádek a vykázan černý nocležník, zjištěn stav místnosti, sepsány opravy). Práce s mládeží (hluk, nepořádek, kouření). Vyvěšení domovních řádů a dohled nad pobíháním psů a koček po domech. Řešení nedostatků s konkrétními nájemníky (dodržování domovního řádu, kouření na chodbách, vyhazování odpadků z oken, nadměrný hluk, noční klid.) a pomoc nájemníkům vyjednat nápravu u správní firmy a na MěÚ (netěsnící okna, plíseň v bytech). Konzultace se sociálním odborem – spory a jednání mezi nájemníky. Rozhovor s kontaktní osobou Agentury pro sociální začleňování – bytové podmínky, vztah nájemníků k bytům. Pravidelné kontroly ve večerních hodinách ve spolupráci s APK všech svobodáren a uzamčení objektů. Řešen požár jednoho z bytů, následně řešil DP havárii na vodovodním řádu se zaměstnanci vodovodů, havárii topení, problémy s elektroinstalací. Pomoc při odvážení nájemníků-invalidů sanitkou. Zimní údržba vjezdů a chodníků. Provedení odečtů

Na práci DP je považováno za nejlepší:

- ze strany města je činnost DP podporována až do úrovně místostarosty na pravidelných poradách. Město oceňuje již nyní viditelnější čistotu lokality a nyní chce zařídit, aby do bytových domů neměly přístup osoby, které tam nemají co dělat. Pracuje se také na výmalbě a opravě osvětlení.
- ze strany DP je ceněna pravidelná mzda. Osobně DP stojí o zlepšení života v komunitě, kde žije od narození a sleduje její proměnu během padesáti let.

Co jsem se naučil nejpřínosnějšího pro mě? To sebeovládání. Odolnost tady těm věcem, když vám někdo nadává z dvaceti centimetrů do ksichtu. To dělej takový, co se sem přiženili. DP ze ŽnS

Na práci DP je považováno za nejtěžší: úklid suterénů po bezdomovcích, kterým nájemníci dávají klíče.

Počáteční problémy při výkonu práce DP: zájemci o pozici DP z komunity byli zastrašováni a bylo jim vyhrožováno. Po nástupu do zaměstnání DP sousedé říkali, že je bonzák a konfident, ale postupně si zvykli mu telefonovat, když něco potřebují (např. vyměnit žárovku). S PČR se řešila situace, kdy jeden z nájemníků na DP poštvával svého psa.

Na MěÚ proběhla schůzka všech domovníků se správcem budov a realitní kanceláří Investservis.

Nájemníci nechtějí pozice DP obsadit, protože většina z nich nebo někdo z rodiny se nějakým způsobem na potížích podílí, a proto tam nechtějí člověka, který by si zapisoval seznam prohřešků a pak je „bonzoval“ majetkovému odboru“. Obdobná situace byla při zavádění APK, také bylo nutné řešit výhrůžky a doprovázet ženy pracující na pozici APK domů. Člen výběrové komise

Vnímaný vliv prvních měsíců činnosti DP na lokalitu: V lokalitě dochází k viditelné změně v čistotě i v komunikaci mezi městem a nájemníky, jejich problémy jsou řešeny rychleji. Komunita si na přítomnost DP postupně zvyká, změny musí probíhat pomalu, aby byly trvalé a přijaté místními lidmi.

Je tam vidět zlepšení, dokázal jsem i provést jarní úklid. Vyvozili jsme dvě nákladní auta zeminy z rýn a okapů. Sešlo se mi dvanáct lidí, já čekal tak dva. DP ze ŽnS

6.3. Zhodnocení vstupního vzdělávání Domovníků – preventistů

Vyhodnocení a zpětnou vazbu na vzdělávací aktivity (KA 5) DP provádí v rámci smlouvy dodavatel vzdělávání, vzdělávací společnost CIRCLE Education s.r.o. Ta ve svých prezentacích pro projekt Domovník – preventista uvádí, že „*Hodnocení vzdělávání je prováděno na několika úrovních: účastníci (hodnotí kvalitu akce s lektorem), organizátor akce (hodnotí úroveň výkonu lektora a průběh akce z hlediska získaných zkušeností), vedení organizace (hodnotí přínos vzdělávací akce pro řešení problému).*“ Dodavatel pravidelně předkládá projektovému týmu Hodnotící zprávy.

Nad rámec těchto hodnocení prováděných lektory, byli koordinátoři a DP dotazováni na průběh a spokojenost se vzděláváním během polostrukturovaných rozhovorů, které prováděl evaluátor a asistent projektu po prvních měsících od zahájení činnosti DP (viz osnovy v [Přílohách 3 a 4](#)).

Celkově DP považují vzdělávání za užitečné a obsah vzdělávání i lektora si pochvalují. Většina DP nejvíce oceňuje, že lektoři s nimi chodí do terénu a vysvětlují v praxi co a jak, že jsou ochotni vyslechnout i jejich konkrétní problémy a následně je probrat třeba i s manažery prevence kriminality (nejbližšími kontaktními osobami).

Od několika DP bylo negativně hodnoceno opakování témat z hlavního školení, kdy během navazujících setkání nezaznělo příliš mnoho nových informací (*“To podstatné jsme se dozvěděli už na setkání v Praze”*).

Na otázku „*Čím vám byl lektor přínosný u vás v lokalitě?*“ byly obdrženy následující odpovědi (citace):

- *Poradil, jak komunikovat s lidmi a řekl nám, jaké máme práva.*
- *Projdeme domy, probereme, co musím řešit na místě a co musím nahlásit.*
- *Rozumí našim problémům a pomáhá nám je řešit.*
- *Dodal nám sebevědomí.*
- *Jak komunikovat s lidmi v jakékoliv situaci.*
- *Důležité jsou ty praktické postupy, umožňuje nám to posoudit problémy, ta zkušenost lektora.*
- *To je velmi dobrý lektor, mluví tak, že to taky prožil. Má praxi z Ostravy.*

Z hlediska vzdělávání DP projevili velký zájem o **sdílení zkušeností** s DP z ostatních zapojených měst. Většinu DP velmi zajímá, jaké problémy a jakým způsobem řeší ostatní DP. Tato výměna (dobré) praxe pro DP, ale i pro koordinátory, v návrhu projektu chybí, ale realizační tým již (v době zpracování této evaluační zprávy) zvažuje, jak společné setkání uspořádat.

Z hlediska **rozsahu** by, v případě možností, bylo přínosné rozsah vzdělávání rozšířit. Ačkoliv je pro malou část DP poskytované vzdělávání dostatečné a berou je spíše jako příjemné zpestření své činnosti, tak většina DP by uvítala větší rozsah vzdělávání i jeho opakování (zejm. v rozvoji softskills jako techniky vyjednávání, řešení konfliktních situací, apod.). Nejvíce je ceněna jeho praktická složka, kdy lektor přímo pomáhá řešit konkrétní problémy DP v jeho lokalitě.

Různé požadavky na rozsah vzdělávání vyplývají jednak z rozdílností lokalit, ale především z variability cílové skupiny, kdy část současných DP vstoupila do projektu z pozice dlouhodobě nezaměstnaných se

základním vzděláním, ale někteří DP mají výchozí podmínky i pracovní zkušenosti lepší a jejich vzdělávací potřeby jsou diametrálně odlišné.

Evaluátor se na základě informací z rozhovorů s DP domnívá, že lektori vzdělávání z pohledu DP přirozeně převzali část agendy chybějícího² mentora (gestora).

Z hlediska **obsahu** vzdělávání by v průběhu projektu mělo být ještě na základě zkušeností „z terénu“ upřesněno, na co vzdělávání zaměřit. Současný návrh byl připraven „od stolu“ a nyní by do něj měly být významně promítnuty potřeby z praxe, např. v podobě zdůvodněné prioritizace a aktualizace témat.

² V projektu DP se nepočítá s tím, že by DP v každém městě měli mentora, který by se jim přímo odborně věnoval, obdobně jako ho povinně mají APK v podobě policisty. Koordinátoři DP nejsou za svoji činnost zvlášť ohodnoceni a většinou spíše facilitují procesní stránku činnosti, než že by měli schopnosti a kapacitu profesně DP rozvíjet.

7. Zhodnocení evaluačních otázek

7.1. Zhodnocení procesních evaluačních otázek v průběžné části evaluace

EO2 Probíhá realizace projektových aktivit v souladu s časovým plánem projektu?

- Celkově lze zhodnotit, že realizace projektu probíhá v souladu s časovým plánem.
- V první fázi byla projektovým týmem včas připravena výběrová kritéria a za spolupráce krajských manažerů prevence kriminality a lokálních konzultantů ASZ byly potenciálně spolupracující obce vyzvány ke spolupráci na projektu (s termínem do 31. 5. 2017). Ke zvýšení informovanosti a přihlášení se mohly obce využít také konferenci, která se konala v Olomouci 26. 4. 2017.
- Zpoždění předpokládaného termínu vyhlášení VZ č. 1. Byla připravena ZD pro výběr dodavatele VZ (vzdělávání, supervize, metodika), její příprava a proces schvalování ale vyčerpaly většinu časových rezerv pro výběr dodavatele, a to ještě před vyhlášením výběrového řízení. Ke zpoždění došlo z důvodů delší přípravy „rodného listu zakázky“, který musí být schválen na úrovni náměstka MV, a dále neexistencí vzoru ZD odpovídajícímu ustanovením Zákona č. 134/2016 Sb., kdy realizační tým musel pro přípravu ZD na VZMR zajistit spolupráci ve formě opakovaných konzultací od specializovaného pracoviště (Odboru veřejných zakázek a centrálních nákupů MV). Dále byla ZD odeslána na ex-ante kontrolu ŘO OPZ, který si ale lhůtu danou metodikou prodloužil (bez uvedení důvodu). Další komplikací byla povinnost využít nový nástroj pro administraci a soutěžení VZ – Národní elektronický nástroj (NEN), kdy tato zakázka byla první zkušeností s jeho využitím.
- Přes určité překážky (malý zájem o pozici DP v některých obcích, nenastoupení vybraného DP do zaměstnání, apod.) lze konstatovat, že města zahájila svoji účast na projektu v souladu s plánem, DP nastoupili na svoje pracovní pozice a zahájili činnost.
- Vzdelávání DP vybraným dodavatelem probíhá v souladu s plánem.

EO3 Jaké překážky bylo nutné v realizaci projektu překonat?

- V úvodní fázi realizace projektu, kdy jsou obce oslovovány ke spolupráci, je obtížné vyjednat v potenciálně spolupracující obci souhlas na všech nutných úrovních. Stávalo se, že část představitelů obce měla o účast v projektu vážný zájem, ale jiní představitelé téže obce se k projektu stavili neutrálně nebo ho odmítali. Projekt na tuto situaci reagoval podmínkou uzavřít s městem smlouvu, kterou získává souhlas starosty jako hlavního představitele obce.
- V žádném ze zapojených měst nebyl v průběhu realizace projektu zjištěn významný problém se spoluprací a komunikací mezi aktéry.
- Problematické je zapojení **koordinátorů v tom smyslu, že nejsou za svou práci nijak odměňováni** a to ačkoliv u většiny z nich nedošlo ke snížení objemu původní pracovní agendy. Svou mentorskou a koordinační činnost často musí skloubit s běžnou pracovní náplní (např. policisty nebo zaměstnance úřadu) za tolerance (nikoliv aktivní podpory) svého přímého nadřízeného. V některých případech se musí i vypořádat s nevolí až výsměchem kolegů, kteří vnímají, že dělají „zadarmo práci navíc“. V souvislosti s tímto stavem byli někteří koordinátoři nepříjemně překvapeni objemem administrativních úkonů, které realizace projektu vyžaduje.
- Jako problematická se opakovaně ukazuje **absence mentora** pro DP.
- Problematická z hlediska účetnictví je pro zapojená města **dlouhá lhůta** v proplácení mezd a dalších výdajů projektu (např. nákupu oblečení a vybavení pro DP) ze strany MV ČR.
- Problematické bylo **využití povoleného rozpočtu s jednotkovými náklady na vybavení, oblečení a ochranné pomůcky** DP. Města by uvítala volnější možnost v nákupu potřebného nářadí, protože současný seznam obsahuje položky, které ne všichni potřebují, a neobsahuje položky, které by se jednotlivým DP v určité lokalitě pro práci hodily. Také jednotkové náklady ne zcela odpovídají možnostem nákupů v různých regionech. Navíc v případech, kdy jeden DP

bez služebního automobilu musí pracovat ve dvou od sebe několik kilometrů vzdálených lokalitách, by bylo potřeba nakoupit část vybavení dvakrát, což ale v současné chvíli nelze. Naopak v lokalitách, kde DP pracují na směny a mají společnou „kancelář“, by stačila jedna sada kvalitních nástrojů pro více DP.

V průběhu evaluačních rozhovorů koordinátoři navrhovali, aby příště byl určen finanční strop na vybavení jednoho DP pro tři oblasti: oblečení, náradí, ostatní (např. ochranné pomůcky) a seznam minimálního povinného vybavení, ale větší detail aby bylo možné upravit dle potřeb v lokalitě.

- Mezi externí překážky, na které projekt se svým názvem „Domovník – preventista“ v současné chvíli naráží, lze zařadit vzniklý chaos v kontextu. Problémem je, že nyní je více typů „domovníků“ (domovník ve smyslu uklízeče a údržbáře, domovník se sociální funkcí, Domovník – preventista) a je tedy nutné důrazně vysvětlovat, kdo co dělá. Liší se také zdroje, za kterých mohou města různé typy „domovníků“ získat (od MV ČR, od ASZ, v rámci koordinovaného přístupu přes mikroregiony, ad.). A liší se také podmínky, za kterých „domovníci“ pracují (např. různá výše maximálního platu). Tato zmatečná situace negativně ovlivňuje lidi, kterých se týká, zejm. zástupce obcí, kteří se v ní jen obtížně orientují, a v důsledku má vliv na nastavení očekávání.

EO4 Jaké (neočekávané) faktory přispěly k úspěšné realizaci projektu a jakým způsobem?

- Podpora projektu při přípravě ZD na výběr dodavatele vzdělávání ze strany Odboru veřejných zakázek a centrálních nákupů MV probíhala velmi intenzivně, ačkoliv odbor nemá povinnost konzultace pro VZMR poskytovat.
- Některá města vyčlenila pro podporu projektu dodatečné finanční prostředky (např. na doplácení víkendových mezd, telefony pro DP nebo výkonnostní odměny).
- Oba dva lektori, zastupující vysoutěženou vzdělávací agenturu, jsou velmi pozitivně hodnoceni jako „praktici se zkušenostmi“. Ve vzdělávání DP tím dochází k předávání nejen teoretických znalostí, ale i praktických dovedností, které jsou pro činnost DP užitečné.
- Významným faktorem úspěšné činnosti DP je jeho **veřejná podpora formální autoritou**. Ukazuje se, že ve městech, kde DP byl komunitě představen místostarostou, či ředitelem MP na společné schůzce s nájemníky a je jimi jeho činnost dlouhodobě podporována, se lépe rozvíjí preventivní složka práce DP.

EO5 Jsou vzniklé metodiky a další hmotné výstupy projektu kvalitní a využitelné?

- V projektu dosud nevznikly očekávané výstupy. K dispozici jsou:
 - Vstupní metodika výběru, činnosti a přípravy Domovníka – preventisty
 - Skripta pro průběžné školení – část I. v projektu „DOMOVNÍK – PREVENTISTA“ 2018
Téma: Prevence kriminality, Základní právní minimum, Domovní řádEvaluátor předložil v listopadu 2017 k materiálu *Vstupní metodika výběru, činnosti a přípravy DP* značné množství připomínek. Nicméně, termín pro dokončení výstupů je k 30. 11. 2018, a následně do 28. 2. 2020, proto jejich kvalitu a využitelnost v současné chvíli nelze vyhodnotit.

Projekt ve svém záměru předpokládá kromě zpracování Metodiky také zpracování **Podrobných metodických pokynů a Pracovních listů pro guaranty a patrony DP** (viz [Logický model projektu](#)). V současné chvíli nemá evaluátor informace o tom, že by Dodavatel vzdělávání také na tomto typu výstupů pracoval.

7.2. Zhodnocení dopadových evaluačních otázek v průběžné části evaluace

EO6 V jaké míře bylo dosaženo zamýšlených dopadů projektu? (dílčí zhodnocení v průběhu)

- Ve všech lokalitách je DP i koordinátory reflektováno dosažení větší „čistoty“, tj. vizuálního zlepšení stavu lokalit. Z hlediska záměru projektu to lze chápat jako první nutný krok, kdy Domovník – preventista musí pro výkon „preventivní“ složky své práce napřed zajistit základní životní podmínky (ať již sám, nebo zapojením nájemníků, nebo dohledem nad úklidovou firmou, dle podmínek konkrétního města).
- Většina obyvatel lokalit si během prvních šesti měsíců dokázala zvyknout, že pozice Domovníka – preventisty existuje a začít ho využívat jako benefitu. I v problematických lokalitách bylo původní vnímání DP jako „udavače a bonzáka“ již většinou nahrazeno pozitivnějším vnímáním. Nájemníci oceňují, že se jim činností DP zvyšuje kvalita a bezpečnost bydlení a zejména to, že jsou jejich žádosti a ohlášené problémy řešeny Domovníkem – preventistou rychleji, než byly (ne)řešeny dříve.

EO7 Způsobil projekt nezamýšlené dopady? Pokud ano, jakým kauzálním mechanismem?
(dílčí zhodnocení v průběhu)

- Většina měst využila činnosti DP ke kontrole souladu evidence nájemníků vůči reálnému stavu osob žijících v bytech. Došlo k nahlášení „černých“ nájemníků a v několika lokalitách také k vystěhování bezdomovců ze společných prostor bytových domů (za asistence MP).
- Města také využívají znalost komunity, kterou DP má a město nemá, k různým mimořádným úkonům – např. k doručování úřední pošty, k vyzývání doplacení poplatků za psy, k asistenci DP během úředních hodin na Úřadu práce, apod.

EO10 Jaký byl přínos projektu vnímaný cílovou skupinou Domovníků - preventistů? (dílčí zhodnocení v průběhu)

- Na zhodnocení vnímaného přínosu své činnosti přímo Domovníky – preventisty je ještě brzy. Při evaluačních rozhovorech DP zmiňovali především čistější prostředí a zlepšení komunikace mezi nájemníky navzájem a mezi nájemníky a úřady. Nicméně ještě nedošlo k rutinizaci činností DP a v části měst ani k překročení výchozí situace – DP jako první postupně zvládají činnosti „domovnické“, protože jsou snazší a jejich výsledky jsou rychle viditelné, a teprve pozvolna se začínají odvažovat do činností „preventivních“, které vyžadují umění komunikace a práce s lidmi, znalost komunity i lokality a respekt ve společnosti.
- Z hlediska osobního rozvoje Domovníci – preventisté vyjadřovali spokojenost s probíhajícím vzděláváním, kdy je lektoři přijíždějí školit individuálně přímo do jejich měst a lokalit. Vzdělávání v současném stylu bylo jako nejpřínosnější hodnoceno DP v horší vstupní situaci, ti by také ocenili větší rozsah vzdělávání.

8. Závěr k průběžné fázi sebeevaluace (říjen 2017 – červen 2018)

Z procesního hlediska je projekt **„Domovník – preventista, účinný nástroj sociálního začleňování a podpory sociálně situační prevence v obci“** realizován v souladu s plánem a předpoklady, interní evaluace neodhalila žádné zásadní realizační nedostatky nebo problémy v projektové logice (detail viz [kapitola 7.1](#)).

Z hlediska zjištění pro závěrečnou Metodiku, která je jedním z hlavních plánovaných výstupů projektu, je v současné chvíli již k dispozici Zhodnocení fáze výběru a zapojení obcí do projektu a fáze výběru Domovníků – preventistů (viz [kapitola 6.1](#)), kde jsou uvedena zjištění z praxe, která by měla být v Metodice reflektována.

Průběžná evaluace také zhodnotila výchozí situaci v zapojených městech (viz [kapitola 6.2](#)). Města v souladu se svými potřebami a očekáváními přistoupila k obsahu činnosti DP různě. V některých je akcentována „domovníká“ složka činnosti, jiná cílí primárně na složku „preventivní“. Tato skutečnost a její vývoj v jednotlivých městech bude předmětem dalšího zkoumání evaluací. V souladu s projektovým záměrem je spíše akcent na činnosti preventivní, jako je aktivizace komunity, zlepšení komunikace mezi obyvateli a s úřady, zajištění bezpečnosti nájemníků. Je však nutné brát v úvahu výchozí situaci, kdy každá lokalita má své specifické problémy a potřeby.

Z hlediska dosažení očekávaných dopadů byla předběžně shrnuta dílčí zjištění (viz [kapitola 7.2](#)). Všichni DP již prošli vstupním vzděláváním (viz [kapitola 6.3](#)). Po prvním cca půl roce činnosti DP již ve všech lokalitách došlo k viditelným zlepšením v čistotě a bezpečnosti, včetně požární bezpečnosti. Domovníci také často působí jako podpora nájemníků – pomáhají rychleji než dříve řešit jejich požadavky na drobné opravy, facilitují jejich komunikaci s městskými úřady a řemeslníky, uklidňují konfliktní situace mezi sousedy. V některých případech se také stali prodlouženou rukou Městských úřadů a Městské policie, které oceňují jejich detailní znalost poměrů v lokalitě.

Rizika realizace projektu (viz [kapitola 5.2](#)) se oproti předpokladům ve vstupní evaluaci rozšířila. V současné fázi realizace se jako nejproblematictější ukazuje absence mentora pro DP, který by vedl profesní rozvoj DP (a byl za to finančně ohodnocen). Současná situace, kdy DP mentory nemají a koordinátoři nejsou finančně ohodnoceni, není ideální. Neočekávaným problémem, který realizaci projektu kontextuálně ovlivňuje, je vliv ASZ a dalších „poskytovatelů“ domovníků, kteří ale nemají stejné podmínky a požadavky jako DP a tento projekt.

Z neplánovaných aktivit projektu zjištění z evaluace podporuje vyjádřený zájem DP o sdílení zkušeností a dobré praxe s DP z jiných měst. Uskutečnění setkání DP a koordinátorů nejen za účelem vzdělávání, jako již proběhlo v lednu 2018 v Praze, ale také za účelem sdílení svých zkušeností, úspěchů a očekávání, by mohlo být zajímavým motivačním a inspiračním prvkem pro kvalitnější práci DP v jejich lokalitách.

Celkově lze v současné chvíli hodnotit projekt Domovník – preventista jako dobře realizovaný.

Příloha 1 Osnova pro rozhovor před zahájením činnosti DP

Fáze sběru vstupních dat pro evaluaci – „situace před zahájením činnosti domovníků“

V průběhu října-prosince 2017 (tj. před zahájením činnosti DP) je potřeba, aby zástupci samospráv, do jejichž působnosti patří bytové domy, odpověděli evaluátorovi na následující otázky:

- I. Oblast očekávání od projektu u zástupců samospráv**
 - Jaká očekávání máte od projektu DP? V jakou změnu doufáte?
 - Co nejdůležitějšího musí nastat, abyste byli s činností DP spokojeni?
- II. Oblast překážek realizace a neočekávaných (i pozitivních) faktorů**
 - Jaké jste doposud museli překonat překážky při spolupráci na projektu? Co nebo kdo vás nepříjemně překvapil?
 - Došlo k nějakým vnějším změnám prostředí, které by ovlivnily vaši práci na projektu a očekávání od něj?
 - Stalo se něco neočekávaně dobrého, co přispělo k úspěšné spolupráci na projektu?
 - Co považujete za nejdůležitější, aby domovníci-preventisté u vás v obci dobře fungovali?
- III. Zhodnocení procesu (pro doporučení do metodiky)**
 - Jak jste spokojeni s průběhem výběrového řízení na domovníky-preventisty?
 - Čím vás uchazeči nejvíce překvapili?
 - Jaké údaje obsahoval inzerát na pozici DP (plat? detail popisu činnosti?)
 - Jakou formou byl inzerát šířen?
 - Osvědčila se některá forma šíření inzerátu více, než jiná?
- IV. Oblast dosažení projektem očekávaných výsledků**
 - Jaká je současná situace v oblasti majetku obce – domu³ v bytovém fondu, kde bude domovník-preventista pracovat?
 - Proč byl vybrán právě tento dům, aby měl domovníka-preventistu?
 - Jak byste popsal kvalitu bydlení v tomto domě?
 - Sledujete dlouhodobě míru devastace a náklady na opravy u tohoto domu?
 - Máte přehled o požadavcích a stížnostech nájemníků tohoto domu?
 - Jaká je současná situace v oblasti veřejného pořádku a bezpečí v lokalitě domu, kde bude domovník-preventista pracovat?
 - Máte povědomí (statistiku) o zásazích obecní policie v tomto domě?
 - Potřebuje tento dům domovníka proto, aby zvýšil bezpečnost jeho nájemníků?
 - Jaká je současná situace v oblasti komunikace a mezilidských vztahů v domě, kde bude domovník-preventista pracovat?
 - Jak byste popsali průběh jednání nájemníků z domu se samosprávou obce?
 - Potřebují nájemníci tohoto domu domovníka, aby jim pomohl jednat s úřady či policií?
 - Domníváte se, že nájemníci potřebují pro komunikaci mezi sebou prostředníka?
 - Můžete uvést nějaké příklady?

³ „dům“ – označuje objekt nebo objekty v působnosti jednoho domovníka-preventisty

Příloha 2 Vstupní dotazník pro evaluaci projektu DP

Vstupní dotazník pro evaluaci projektu Domovník-Preventista

- je určen k vyplnění koordinátorům projektu z jednotlivých zapojených měst
- vyplnění proběhne (ideálně) během prvního společného setkání koordinátorů, domovníků-preventistů, dodavatele vzdělávání (Circle Education) a zástupců MV ČR v lednu 2018 v Praze
- vstupní dotazník metodicky navazuje na set otázek „vstupní data pro evaluaci“, který města obdržela emailem během podzimu a byla na něj evaluátorem dotazována během rozhovorů při příležitosti průběhu výběrových řízení na obsazení pozic DP
- dotazník obsahuje set osmi subjektivních ukazatelů, které se zaměřují jak na tradiční „domovnickou“ složku činnosti DP, tak na část „preventivní“ a budou vyhodnocovány v časové řadě

Vyplňuje (jméno a příjmení):

Za město:

Počet domovníků-preventistů:

1. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vami dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku ve společných prostorách domů, kde DP začne nyní pracovat

(„pořádkem“ v této otázce je myšlena uklizenost a čistota společných prostor, průchodnost a vyklizenost chodeb a vstupních prostor, stav sklepů, projevy vandalizmu, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
pořádek „jako doma“	pořádek, drobné nedostatky	pořádek, jen běžné nedostatky	pořádek, vyžadující menší zlepšení	pořádek, vyžadující větší zlepšení	nepořádek vyžadující zlepšení, ale...	nepořádek vyžadující větší zlepšení	nepořádek až nepříjemný	nepořádek až obtěžující	nepořádek nesnesitelný

Prostor pro Váš komentář:

2. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vami dlouhodobě vnímaná hodnota pořádku v nejbližším okolí domů, kde DP začne nyní pracovat

(„pořádkem“ v této otázce je myšlena čistota kolem schodů do domů, popelnice, laviček, projevy vandalizmu, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
pořádek „jako doma“	pořádek, drobné nedostatky	pořádek, jen běžné nedostatky	pořádek, vyžadující menší zlepšení	pořádek, vyžadující větší zlepšení	nepořádek vyžadující zlepšení, ale...	nepořádek vyžadující větší zlepšení	nepořádek až nepříjemný	nepořádek až obtěžující	nepořádek nesnesitelný

Prostor pro Váš komentář:

3. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vámi dlouhodobě vnímaná hodnota bezpečnosti pro nájemníky v domech, kde DP začne nyní pracovat

(„bezpečnost pro nájemníky“ v této otázce je myšlen zejména pohyb nežádoucích osob po domě, jako jsou bezdomovci, narkomani, násilníci ohrožující nájemníky, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1 zcela bezpečný	2 převážně bezpečný	3 bezpečný, s mimořá dnými výjimkami	4 bezpečný, ale vyžaduje zlepšení	5 spíše bezpečný, ale...	6 spíše nebezpečn ý, i když...	7 výjimečně nebezpečn ý	8 občas nebezpečn ý	9 často nebezpečn ý	10 trvale nebezpečn ý
------------------------	---------------------------	--	---	-----------------------------------	--	----------------------------------	------------------------------	------------------------------	--------------------------------

Prostor pro Váš komentář:

4. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vámi dlouhodobě vnímaná hodnota kvality bydlení a technické bezpečnosti v domech, kde DP začne nyní pracovat

(„kvalitou bydlení“ v této otázce je myšlen zejména stav zámků, zvonků, oken, zamykání vchodových dveří na noc, funkčnost elektřiny, funkčnost dodávky vody, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1 velmi kvalitní bydlení	2 nadprůmě rně kvalitní bydlení	3 průměrně kvalitní bydlení	4 běžně bydlení nižší kvality	5 méně kvalitní, ale technicky funkční	6 nekvalitní bydlení i když technicky funkční	7 nekvalitní bydlení, ale technicky smíšlivé	8 nekvalitní bydlení vyžadující větší změny	9 nekvalitní bydlení vyžadující zásadní změny	10 velmi podprůmě rně nekvalitní bydlení
-----------------------------------	---	--------------------------------------	---	---	--	---	--	--	---

Prostor pro Váš komentář:

5. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vámi dlouhodobě vnímaná hodnota schopnosti nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace v domech, kde DP začne nyní pracovat

(„situací“ v této otázce jsou myšleny např. prasknutí potrubí, výpadek elektřiny, vykradení sklepů, ale také sousedské hádky, rušení nočního klidu, nutnost zavolat záchranku, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1 situace jsou vždy řešeny bezproblé mově	2 většinou jsou situace řešeny vhodně	3 obvykle jsou situace řešeny vhodně	4 častěji jsou situace řešeny vhodně	5 někdy je řešení situací vhodné jindy ne	6 řešení situací by pomohla přímá asistence	7 řešení situací by často potřeboval o asistenci	8 situace jsou obvykle řešeny nevhodně	9 situace jsou většinou řešeny nevhodně	10 situace jsou řešeny nevhodně / vůbec
--	--	---	---	--	--	---	---	--	--

Prostor pro Váš komentář:

6. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vámi dlouhodobě vnímaná hodnota sociálních vztahů a komunikace nájemníků v domech, kde DP začne nyní pracovat

(„sociální vztahy“ je myšlena např. schopnost nájemníků domluvit se na řešení sporné situace, zajištění pomoci seniorům-nájemcům s omezeními orientace a pohybu, adekvátní komunikace s bytovým odborem města, využívání APK pro řešení vyhrančených situací, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sociální vztahy bezproblémové	výjimečně problémy v sociálních vztazích	pouze obvyklé problémy v soc. vztazích	podprůměrné, ale funkční sociální vztahy	sociální vztahy vyžadující zlepšení	sociální vztahy vyžadující výrazné zlepšení	obtížné sociální vztahy	opakující se problémy v soc. vztazích	časté a obtěžující problémy v soc. vztazích	sociální vztahy velmi napjaté

Prostor pro Váš komentář:

7. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vámi dlouhodobě vnímaná hodnota přijetí existence domů, kde DP začne nyní pracovat, okolím a místní komunitou.

(„přijetí existence domu okolím“ jsou myšleny oprávněné stížnosti lidí bydlících v okolí na problémy spojené s existencí domu, vliv existence domů na cenu bytů v lokalitě, vyjádření stigma z bydlení v blízkosti domů zapojených do projektu DP majiteli okolních bytů, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
existence domů je okolím přijímána pozitivně	okolí necítí potřebu vyjádřit se k domům	existence domů je přijímána jako běžný stav	na existenci domů jsou jen výjimečné stížnosti	existence domů je okolím spíše přijímána, ale...	existence domů je okolím spíše nepřijímána	existenci domů občas okolí uvádí jako problém	existence domů je okolím viděna jako trvalý problém	na existenci domů jsou časté negativní reakce	existence domů je okolím přijímána velmi negativně

Prostor pro Váš komentář:

8. Na škále 1-10 zakroužkujte, jaká je vámi dlouhodobě vnímaná hodnota efektivity využití finančních prostředků pro údržbu domů, kde DP začne nyní pracovat

(„efektivním využitím financí“ je myšleno, zda dochází k opakovaným/zbytečným výdajům na opravy a údržbu, odkládání investic z obav o jejich znehodnocení působením nájemníků a jejich návštěv, nadužívání spolupráce zaměstnanců bytového odboru města, apod.)

- Pokud se stav významně liší v jednotlivých lokalitách (zaměstnává-li vaše město více DP), vyberte více čísel a pod hodnotu napište název lokality (ulici nebo číslo domu).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
do údržby domů lze efektivně investovat	většina investic do údržby je efektivní	investice do údržby většinou naplní svůj smysl	jen část investic do údržby je efektivní	investice do údržby mají smysl, ačkoliv občas...	investice do údržby nemají smysl, i když...	část investic do údržby není efektivní	značná část investic do údržby není efektivní	většina investic do údržby je následně znehodnocena	investice do údržby domů jsou předem ztraceny

Prostor pro Váš komentář:

Na závěr prosím přiřaďte **důležitost** jednotlivým ukazatelům, tak jak ji vnímáte:

- Seřaďte ukazatele **od nedůležitějšího po nejméně důležitý** zakroužkováním pořadí 1 až 8.

1 vyjadřuje pro vás nedůležitější ukazatel a **8** pro vás nejméně důležitý ukazatel

- zakroužkujte jedno číslo z každého řádku

- každé z čísel 1,2,3,4,5,6,7, 8 zakroužkujte pouze jednou

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „pořádek ve společných prostorách domů (včetně vandalismu)“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „pořádek v nejbližším okolí domů (včetně vandalismu)“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „bezpečnost pro nájemníky v domech (pohyb nežádoucích osob)“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „kvalita bydlení a technická bezpečnost v domech“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „schopnost nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace v domech“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „sociální vztahy a komunikace nájemníků (vůči sobě i městu)“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „přijetí existence domů okolím a místní komunitou“

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 „efektivita využití finančních prostředků pro údržbu domů“

Prostor pro Váš komentář:

- Pokud byste měli mezi jednotlivé ukazatele rozdělit „balíček 100 % důležitosti“, kolik procent důležitosti byste dali kterému kritériu?

- rozdělte stovku na libovolně velké díly podle toho, jak se vám zdá které kritérium důležité nebo nedůležité

- jedno kritérium může nejméně obdržet nulu (0 = žádná důležitost) nebo stovku (100 = veškerá důležitost)

- součet jednotlivých vámi uvedených hodnot musí být 100

.....% „pořádek ve společných prostorách domů (včetně vandalismu)“

.....% „pořádek v nejbližším okolí domů (včetně vandalismu)“

.....% „bezpečnost pro nájemníky v domech (pohyb nežádoucích osob)“

.....% „kvalita bydlení a technická bezpečnost v domech“

.....% „schopnost nájemníků vhodně řešit havarijní a krizové situace v domech“

.....% „sociální vztahy a komunikace nájemníků (vůči sobě i městu)“

.....% „přijetí existence domů okolím a místní komunitou“

.....% „efektivita využití finančních prostředků pro údržbu domů“

Prostor pro Váš komentář:

Příloha 3 Osnova pro dotazování DP

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Osnova pro dotazování DP v evaluaci projektu Domovník-preventista

- určena k **asistovanému dotazování u domovníků-preventistů** z jednotlivých zapojených měst (provádí ho evaluátor nebo jiná pověřená osoba na základě rozhovoru s domovníkem-preventistou („DP“))
- rozhovor by měl mít **polostrukturovanou formu** – tj. klást otázky ze všech oblastí, ale spíše nechat respondenta se rozmluvit, není nutné se u otázek striktně držet dikce ani pořadí
- vyplnění proběhne (ideálně) po ukončení vstupního vzdělávání, v období průběžného vzdělávání, v jednotlivých městech, **cca 4-6 měsíců od počátku zaměstnání DP**
- dotazování domovníků navazuje na průběh a zjištění ze vstupního vzdělávání DP (zajišťuje agentura)
- získaná data budou vyhodnocena samostatně a v porovnání se stavem na konci projektu, kdy by měl proběhnout druhý sběr dat
- pokud se respondent rozpovídá o souvisejícím tématu nepokrytém otázkou, tak otázku doplnit.

Domovník - preventista (jméno a příjmení):

Rok narození.....Dosažené vzdělání.....Obor.....

Za město:..... Rozhovor proběhl dne.....

• oblast otázek pociťového vnímání pozice DP

1. Co považujete na práci DP za nejlepší?
2. Co považujete na práci DP za nejtěžší?
3. Splňuje pozice DP to, co jste od této práce očekával/a?
4. Co na Vaše nové aktuální zaměstnání říká nejbližší okolí – rodina, přátelé a sousedi?
5. Cítíte ve svém okolí podporu nebo máte naopak pocit, že něco není v pořádku?
6. Cítíte na sobě nějakou změnu, od té doby kdy pracujete jako DP?

- ☐ Žádnou změnu na sobě necítím.
- ☐ Mám větší sebevědomí.
- ☐ Získal/a jsem si lepší postavení mezi sousedy.
- ☐ Naučil/a jsem se hodně nových věcí.
- ☐ Díky výplatě lépe vycházím s penězi.
- ☐ Cítím se dobře, protože chodím každý den do práce.
- ☐ ...

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

• **oblast otázek směřující k profesnímu rozvoji DP**

7. Jakou známkou byste ve škole ohodnotil/a svou dosavadní práci na pozici DP? A proč?	1 2 3 4 5
8. Co pro vás nejpřínosnějšího jste se dosud v pozici DP naučil?
Něco zcela nového?	
9. Dalo by se na průběhu každodenní činnosti něco reálně vylepšit?	
10. Kromě práce DP, jaká jiná profese by vás pracovníě lákala?	

• **oblast otázek pro procesní zhodnocení projektu**

11. Jaká je vaše zkušenost DP ze spolupráce s místními úřady a policií? Jsou vám při práci nápomocní? Jak?	
12. Jak se vám spolupracuje s vaším koordinátorem? Je vám nápomocný? Má dostatek času?	
13. Jakou známkou byste ve škole ohodnotil/a vzdělávání s lektorem? A proč? (teoretická část vzdělávání)	1 2 3 4 5
14. Čím vám byl lektor přínosný u vás v lokalitě? (praktická část vzdělávání)	
15. V čem vidíte přínos svojí práce pro město (komunitu)?	☐ Dům (lokalita) je čistější
☐ Dům (lokalita) je lepší pro bydlení (kvalita)
☐ Dům (lokalita) je bezpečnější (bezdomovci, drogy)
☐ V domě (lokalitě) se zlepšily vztahy mezi lidmi
☐ Dům (lokalita) je lépe vnímána sousedstvím a městem
☐ ...
Nějaký příklad?	

Příloha 4 Osnova pro dotazování koordinátorů DP

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Osnova pro dotazování koordinátorů v evaluaci projektu Domovník-preventista

- určena k polostrukturovanému **rozhovoru s koordinátory DP** z jednotlivých zapojených měst (provádí ho evaluátor nebo jiná pověřená osoba)
- rozhovor by měl mít **polostrukturovanou formu** – tj. klást otázky ze všech oblastí, ale spíše nechat respondenta se rozmluvit, není nutné se u otázek striktně držet dikce a ani pořadí
- vyplnění proběhne (ideálně) **cca 4-6 měsíců od počátku zaměstnání** domovníků-preventistů („DP“)
- získaná data budou vyhodnocena samostatně a v porovnání se stavem na konci projektu, kdy by měl proběhnout druhý sběr dat
- pokud se respondent rozpovídá o souvisejícím tématu nepokrytém otázkou, tak otázku doplnit.

Koordinátor (jméno a příjmení):.....Profese.....

Za město:.....Počet DP ve městě:..... Datum:.....

• oblast otázek směřující k pracovnímu vytížení koordinátora

1. Kolik hodin týdně (měsíčně) vám odhadem práce koordinátora zabírá?
Jak jste tento čas získal(a)? Která činnost vás stojí nejvíce úsilí a času?
2. Jste za práci koordinátora nějak zvlášť ohodnocen(a)? (finanční či nefinanční benefity)
3. Jak vás v práci koordinátora podporuje váš zaměstnavatel (nadřízený) a kolegové z pracoviště?
4. V čem vidíte hlavní smysl práce koordinátora DP? Co vám přináší?

• oblast otázek směřující k vnímanému smyslu projektu

5. Co považujete na práci domovníka – preventisty za nejlepší?
6. Co považujete na práci domovníka – preventisty za nejtěžší?

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

7. Vnímáte u domovníků – preventistů z vašeho města nějakou změnu, od té doby kdy na pozici pracují?

- ☐ Žádné změny jsem nezaznamenal.
- ☐ Větší sebevědomí.
- ☐ Získal(i) lepší postavení mezi sousedy.
- ☐ Naučil(i) se hodně nových věcí.
- ☐ Všiml jsem si, že...

8. Vnímáte vliv činnosti domovníků – preventistů na lokality, kde působí? V čem konkrétně?

- ☐ Dům (lokalita) je čistější
- ☐ Dům (lokalita) je lepší pro bydlení (kvalita)
- ☐ Dům (lokalita) je bezpečnější (bezdomovci, drogy)
- ☐ V domě (lokalitě) se zlepšily vztahy mezi lidmi
- ☐ Dům (lokalita) je lépe vnímána sousedstvím a městem
- ☐ ...

Nějaký konkrétní příklad?

9. Vnímáte nějaký pozitivní nebo negativní dopad zapojení města do projektu DP?

Nějaký konkrétní příklad?

• **oblast otázek pro procesní zhodnocení projektu**

10. Jaká je vaše zkušenost koordinátora se spoluprací s lektory a dalšími lidmi zapojenými do projektu?

Co byste ze strany projektového řízení potřeboval upravit?

Seznam zkratek

APK	asistent prevence kriminality (pracovní pozice, název projektu)
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
CS	cílová skupina
DP	domovník-preventista (pracovní pozice, název projektu)
DPČ	dohoda o pracovní činnosti
DPP	dohoda o provedení práce
EO	evaluační otázka
EZ	evaluační zpráva
FB	Facebook
HPP	hlavní pracovní poměr
HZS	Hasičský záchranný systém
MěÚ	městský úřad
MP	Městská policie
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NEN	Národní elektronický nástroj
NSK	Národní soustava kvalifikací
NSP	Národní soustava povolání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OÚ	obecní úřad
PAPI	paper-and-pencil Interviewing (dotazníkové šetření)
PEZ	průběžná evaluační zpráva
PO	(prostředky) požární ochrany
ŘO OPZ	řídící orgán Operačního programu zaměstnanost
SBF	správa bytového fondu
SC	specifický cíl
SVL	sociálně vyloučená lokalita
ToCH (TZ)	teorie změny projektu
VEZ	vstupní evaluační zpráva
VŘ	výběrové řízení
VZ	veřejná zakázka
VZMR	veřejná zakázka malého rozsahu
ZEZ	závěrečná evaluační zpráva
ZoR	Zpráva o realizaci projektu

Připomínkový list

Evaluační zpráva prošla prvním kolem připomínek v rámci realizačního týmu, a druhým kolem externích připomínek (18. 7. 2018 – 1. 8. 2018), kdy byla zaslána koordinátorům jednotlivých měst, lektorům vzdělávání, ŘO OPZ (MPSV) a dalším.

Kormě ŘO OPZ byla PEZ všemi stakeholdery přijata bez připomínek a hodnocena jako dobře zpracovaná.

K evaluační zprávě projektu DP byly uplatněny následující připomínky, které ale byly evaluátorce projektu zaslány formou komentářů přímo v textu. V následující tabulce je tedy pouze orientační obsah připomínek, aby bylo možné vidět, jak byla vypořádána.

Při budoucím připomínkování ZEZ bude evaluátor vyžadovat využití Připomínkového listu, který byl k externím připomínkám zaslán, ale nebyl v případě PEZ autorem připomínek využit.

č.	Autor přip.	Str./kapitola	Obsah připomínky	Vypořádání
1	ŘO OPZ, Vostřál	12/6.1.2	Přišlo by mi zde vhodné přesněji uvést, v kolika případech to tedy byl problém (a jak velký), v kolika ne – přesněji popsat okolnosti (ne)úspěšnosti této fáze v jednotlivých případech (hrála roli specifika regionu – velcí zaměstnavatelé v okolí apod.).	<i>Neakceptováno.</i> Uvádět počty případů není užitečné, vzhledem k tomu, že měst je jen 10 a v každém proběhlo 1 až 4 kola výběrových řízení, někde vybírali bez předchozí aktivity, jinde a v jiných kolech oslovovali předem vytipované uchazeče. Na to, aby se z toho dala udělat užitečná statistika, je v tom příliš mnoho proměnných na příliš malém vzorku. Nejvýznamnější okolnosti jsou v textu kapitoly popsány.
2	ŘO OPZ, Vostřál	12/6.1.2	Spíše než jako zjištění mi to připadá jako hypotéza, co když v některých městech v budoucnu nebude zájem ani při horší ekonomické situaci? Je nezaměstnanost kolem 3 % i v těch obcích, kterých se to týká? Připadá mi relevantní to uvést jako poznámku, ale slovo zjištění mi připadá trochu silné.	<i>Akceptováno.</i> Místo „Zjištění:“ Je nyní uvedeno: <i>Lze předpokládat, že pro projekt se v tomto negativně projevil aktuální růst české ekonomiky s extrémně nízkou mírou nezaměstnanosti (kolem 3 %), kdy většina lidí, kteří chtějí pracovat, už práci mají.</i> Tento předpoklad vychází z informací od koordinátorů v jednotlivých městech, kteří mají přehled i o aktuálních počtech zájemců na jiné pracovní pozice vyhlášené městem.
3	ŘO OPZ, Vostřál	12/6.1.2	Detail: prosím přeformulovat, např.: některá města do inzerátu uváděla výši platu na pozici, jiná ne, některá ...	<i>Neakceptováno.</i> Stylistika není odbornou kompetencí ŘO OPZ, kterou by měl do EZ projektů zasahovat. Uvedená věta je srozumitelná tak, jak je. Všechny věty vždy lze říct nebo napsat jinak, pokud je ale smyslu rozumět, není žádný důvod, aby to ŘO připomínkoval ve zprávě, kde sám není akceptujícím činitelem. Od ŘO v externím připomínkovém řízení je dobrou praxí obdržet pouze důležité připomínky metodického a věcného charakteru.
4	ŘO OPZ, Vostřál	13/6.1.2	Relativně detail: co znamená „dostatek zájemců“? byl nějaký minimální počet, aby se výběrko	<i>Neakceptováno.</i> Připomínka vyjadřuje pouze ničím nepodložený osobní názor připomínkovatele.

			konalo? jestli ne, možná by bylo přesnější např., že se přihlásilo v průměru znatelně méně, než tam, kde volili více komunikačních kanálů	„Dostatek“ zájemců se odvíjí od počtu pracovních pozic DP, které dané město vyhlášovalo. Příklad: zatímco, tam, kde obsazovali jen jednu pozici, mohli být tři zájemci „dostateční“, tak tam, kde obsazovali pět pozic, už před konáním výběru věděli, že tři zájemci jim stačit nebudou, a to ani v případě, že budou ideálními uchazeči.
5	ŘO OPZ, Vostřál	13/ 6.1.2	Detail, dvě chybičky formulace: v jednom z měst se jako problematická ukázala	<i>Překlep opraven.</i>
6	ŘO OPZ, Vostřál	15/ 6.1.4	Jinde jsou uvedené názvy míst skryté.	<i>Akceptováno. Nově uvedeno: Už jsem slyšela z (xťe) svobodárky...</i>
7	ŘO OPZ, Vostřál	15/ 6.1.4	Detail: myslím, že zájmena - ta preventivní činnost, tu preventivní oblast, té preventivní složky – jsou ve „zjištění“ nadbytečná. navrhuji uvést zjištění (nebo uvést v předchozím odstavci), že činnost DP se do značné míry dělí na „preventivní“ a „údržbovou“ činnost	<i>Neakceptováno.</i> Stylistika není odbornou kompetencí ŘO OPZ, kterou by měl do EZ projektů zasahovat. Uvedená věta je srozumitelná tak, jak je. Všechny věty vždy lze říct nebo napsat jinak, pokud je ale smyslu rozumět, není žádný důvod, aby to ŘO připomínkoval ve zprávě, kde sám není akceptujícím činitelem. Od ŘO v externím připomínkovém řízení je dobrou praxí obdržet pouze důležité připomínky metodického a věcného charakteru.
8	ŘO OPZ, Vostřál	17/ 6.2.1	Možná by bylo vhodné uvést (či aspoň naznačit), jakým způsobem byla sada navržena, kdo to s kým konzultoval/schvaloval, aby to nevyznělo jako zvláště evaluátorů. 😊	<i>Neakceptováno.</i> Je značný rozdíl mezi „zvláště“ a „odborností“. Sadu parametrů navrhl interní evaluátor. Od toho v projektu jeho pozice je, aby byl schopen navrhnout vše potřebné k měření. To, že následně ten návrh zkontroloval s projektovým týmem je samozřejmost, ale zodpovědnost zůstává na evaluátorovi. Validita těch jednotlivých parametrů byla určena následně koordinátory měst na základě jejich odpovědí na str. 4 Vstupního dotazníku (Příloha 2). Z toho je zpracován předložený graf na str. 17. Připomínka tedy nedává smysl.
9	ŘO OPZ, Vostřál	32/ 6.2.9 Valašské Meziříčí	Návrh: Mám pocit, že se častěji opakuje zkušenost, kdy na začátku jsou DP vnímáni obyvateli lokalit negativně a posléze se vztahy zlepšují, když obyvatelé zjistí, v čem prakticky pomáhají. Předpokládám, že se s tím počítá, přesto doporučuji pokusit se zdokumentovat co nejlépe okolnosti toho, jak docházelo ke zlepšování vztahů a vnímání role DP, aby případně v budoucnu bylo možné hledat cesty, jak vztahy nastavit co nejlépe už od počátku.	<i>Ten pocit je správný. Sledujeme vše, co lze sledovat.</i>

10	ŘO OPZ, Vostřál	41/ 7.1	<p>Doporučuji explicitněji zodpovědět evaluační podotázky uvedené ve vstupní evaluaci, ačkoliv třeba z textu odpovědi logicky vyplývají. Pokud k nim budou ještě zjištění doplněna v plánované třetí části, uvedl bych to v průvodním textu v této kapitole.</p> <p>Dále bych považoval obecně za vhodné uvádět, z čeho zjištění vyplynula - z které části evaluačního výzkumu. Celkově v tomto směru zpráva není příliš sdílná, a ačkoliv závěry působí důvěryhodně a stručnost je také určitě žádoucí, navrhuji častěji uvádět, co vyplývá z výpovědí kterých aktérů, co jsou závěry dotazníkového šetření, pozorování apod.</p>	<p><i>Akceptováno částečně.</i></p> <p>Evaluační podotázky nejsou metodicky povinné, byly zpracovány evaluátorem jako ideové vodítko pro ostatní členy projektového týmu a koordinátory, aby na začátku projektu získali lepší představu, o co se bude evaluátor během realizace projektu zajímat. Jejich mechanické strukturované zodpovídání je možné, ale není v ničem účelné. Při zahájení třetí (závěrečné) fáze evaluace navrhovanou možnost s týmem prodiskutujeme.</p> <p>Většina zjištění vychází z kvalitativní syntézy z více zdrojů, protože všude, kde to je možné, se evaluátor má povinnost pokoušet o triangulaci dat. Přesto je obvykle jeden zdroj hlavní a ten bývá v úvodu kapitol uveden, včetně odkazu na jednotlivé Přílohy, kde lze konkrétně dosledovat jednotlivé otázky, a také jakému typu respondenta, jakou formou a kdy byly evaluátorem položeny. Vzhledem k typu výzkumu a jeho metodickému postupu, by nebylo detailnější ztrojování jednotlivých zjištění smysluplné.</p>
11	ŘO OPZ, Vostřál	42/ 7.1	Detail: doplnil bych např. ... v kontextu používání názvu ústřední pozice.	<p><i>Neakceptováno.</i></p> <p><i>Připomínka není pochopitelná.</i> Je popisován kontext projektu, tj. co se děje mimo něj, ale projekt to ovlivňuje.</p>
12	ŘO OPZ, Vostřál	42/ 7.2	Opět - pokud jsem nic nepřehlédl - považoval bych za vhodné doplnit průvodní text, shrnující, které části již je možné zodpovědět, které ne, a proč.	<p><i>Neakceptováno.</i></p> <p>V textu je uvedeno, že jde o „dílčí zhodnocení v průběhu“ a to je dostačující. Formálně vzato by u dopadových EO v současné chvíli nemuselo být napsáno vůbec nic, viz EP, kde je uvedeno, že zhodnocení dopadů bude provedeno až v třetí části evaluační zprávy, tj. na konci projektu.</p> <p>Zbytečné zdůvodňování k jednotlivým EO, či snad dokonce i k dílčím EO, jak bylo požadováno výše v připomínce č.10, by evaluátorovi, zaměstnanému v projektu jen na několik měsíců a jen na DPP, neúměrně čerpalo pracovní čas plánovaný pro smysluplné činnosti.</p>